



Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 2/1997 - 36 pàgines

Sessió Ordinària dels dies 20 i 21 de març de 1997

El dia 20 de març de 1997, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 2/1997:

Punt únic: Elecció del Cap de Govern

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Miquel Àlvarez Marfany, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Miquel Alís Font
M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany
M. I. Sra. Susagna Arasanz Serra
M. I. Sr. Francesc Areny Casal
M. I. Sr. Josep Areny Fité
M. I. Sr. Modest Baró Moles
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Francesc Bonet Casas
M. I. Sr. Miquel Casal Casal
M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela
M. I. Sr. Pere Cervós Cardona
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Simó Duró Coma
M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols
M. I. Sr. Marc Forné Molné

M. I. Sr. Josep Garrallà Rossell
M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles
M. I. Sr. Antoni Martí Petit
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó
M. I. Sr. Marc Pintat Forné
M. I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona
M. I. Sr. Jordi Serra Malleu
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives
M. I. Sr. Jordi Torres Alís

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, Secretari General del Consell General.

(El Sr. Enric Tarrado, Secretari de la Sindicatura, procedeix a llegir l'ordre del dia)

(Són les 10.10 h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem, doncs, directament a tractar del punt únic de l'ordre del dia. Sr. Secretari, vulgueu llegir, si us plau, la candidatura que va ser examinada i proclamada ahir, en reunió de Sindicatura; el candidat a Cap de Govern i els Consellers Generals que el presenten.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

D'acord amb el disposen l'article 68 de la Constitució i els articles 120 i 121 del Reglament del Consell General, els sotasignats presenten a aquesta

M. I. Sindicatura la candidatura del Sr. Marc Forné Molné per tal que, admesa a tràmit i complerts que siguin els requisits exigits, sigui proclamat candidat a Cap de Govern.

Ben atentament: Miquel Àlvarez Marfany, Josep Garrallà Rosell, Susagna Arasanz Serra, Agustí Marfany Puyoles, Francesc Areny Casal, Antoni Martí Petit, Josep Areny Fité, Josep Àngel Mortés Pons, Modest Baró Moles, Enric Palmitjavila Ribó, Francesc Bonet Casas, Marc Pintat Forné, Miquel Casal Casal, Estanislau Sangrà Cardona, Pere Cervós Cardona, Jordi Serra Malleu, Simó Duró Coma, Marc Forné Molné.

El M. I. Sr. Síndic General:

A continuació passo, doncs, la paraula al Sr. Marc Forné Molné, candidat a Cap de Govern, a fi que pugui presentar el seu programa.

Sr. Forné, si us plau.

El M. I. Sr. Marc Forné:

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

Molt Il·lustres Senyories,

Les eleccions anticipades han portat la Unió Liberal a obtenir dins d'aquesta Cambra parlamentària una àmplia majoria, formada per la candidatura més votada a les llistes nacionals i per les candidatures guanyadores a sis de les set parròquies.

La voluntat dels electors ha estat diàfanament clara i tothom està d'acord a dir que, malgrat semblar molt difícil, la Llei electoral permet un equilibri molt millor que el sistema anterior entre la representació nacional i la territorial. Calia esforçar-se per ajuntar voluntats abans de les eleccions per tal de no tornar a caure en la incertesa i la precarietat del suport al Govern. La reacció generalitzada de bona imatge i d'estabilitat política és un capital que haurem de saber administrar tots plegats, i, principalment, els qui hem rebut l'encàrrec de menar el nostre estimat país a les portes del tercer mil·lenni.

Ho farem comptant amb totes les voluntats polítiques representades en aquesta Cambra. Quan un Estat es troba davant del seu destí i el pot afrontar sense cap reserva, gràcies a una Constitució com la nostra, la de tots nosaltres, que en ben poc temps ha provat la seva vàlua, ningú no es pot atribuir en exclusiva el patrimoni dels canvis, del progrés ni de les transformacions que Andorra ha d'anar assumint. Per això confirmo, amb tot el suport del Grup Parlamentari Lliberal, que la nostra voluntat de diàleg, apresada durant dos anys de minoria, segueix essent la mateixa. La mà

continuarà oberta cap als qui la vulguin agafar per treballar pel país en totes aquelles grans decisions que no tinguin un color polític marcat o en les quals es confonguin tots els colors, pel bé d'Andorra.

I quan no sigui possible l'entesa, les decisions que prengui la majoria, d'acord amb el programa votat pels andorrans i d'acord amb aquest discurs per demanar la investidura, hauran d'adoptar-se, en compliment del mandat popular. Estic segur, i en tot cas ho desitjo, que l'oposició també participarà a demostrar que la llarga tradició parlamentària que aquesta sala ha acollit durant segles, l'hem sabut rebre com cal els homes i dones de la nostra generació. Que tots plegats serem dignes hereus del llegat dels qui ens han precedit en aquest lloc privilegiat en què ens ha posat la confiança del poble.

El compromís electoral de la Unió Liberal s'emmarca en la voluntat d'anar cap al segle XXI amb expansió econòmica, progrés i solidaritat.

Les grans línies per realitzar aquest compromís les exposo en les àrees següents:

Presidència.

La principal funció de l'Estat i, per tant, l'objectiu primer de qualsevol obra de govern, és procurar el bon funcionament del mateix Estat, dels seus mecanismes interns, reguladors i administradors i de tots els serveis públics, amb la finalitat de garantir als ciutadans una digna qualitat de vida, l'exercici dels drets i llibertats i el compliment de totes les prescripcions constitucionals.

El nou Govern comptarà amb un Ministre de la Presidència al qual li serà encarregada la coordinació interministerial i les relacions institucionals.

S'ocuparà de manera prioritària de l'organització del gabinet de Presidència del Govern amb especial èmfasi en la creació del Departament d'Estudis i suport tècnic del Govern.

Aquest departament en el qual participaran els tècnics i funcionaris de l'Administració segons cada projecte, atendrà cinc àrees principals:

1.- Suport i impuls de projectes estratègics de l'Administració. Especialment, completar el seguiment del Pla d'accions tal com s'ha fet amb el projecte de societats tipus "C".

2.- Coordinació tècnica de projectes interministerials i també aquells en els quals hagin d'intervenir les entitats parapúbliques.

3.- Estudis tècnics. Per tal de mantenir una estructura lleugera de l'Administració, el Departament coordinaria la contractació externa d'estudis i projectes dins del mercat andorrà.

4.- Promoció de noves tecnologies de la informació. Haurà de fer, en primer lloc, l'inventari dels mitjans que el conjunt de l'Administració té al seu abast. Simultàniament haurà de promoure projectes de col·laboració entre estaments universitaris, empreses i Administració pública.

5.- Creació de tallers d'estudi de projectes empresarials adreçats als nous titulats andorrans. El Departament proporcionarà locals, equipaments i informació. Els treballs fets quedarien a l'abast de l'Administració com a estudis de nous projectes i haurien de donar lloc a la creació de noves empreses.

Per tal de millorar la funció pública i el servei al ciutadà, presentarem el Projecte de Llei de la funció pública que propiciï una Administració racional, àgil i efectiva, que tingui, entre d'altres, els objectius següents:

- Regular, en igualtat de condicions i mitjançant criteris objectius, l'accés dels nacionals andorrans a la funció pública dins l'àmbit de totes les administracions.
- Racionalitzar i simplificar la condició jurídica del treballador al servei de l'Administració pública.
- Promoure la formació continuada del treballador de l'Administració, prenent com a base una formació inicial obligatòria, consolidada i recolzada pels mitjans materials que siguin necessaris, amb la finalitat de donar un servei de qualitat al ciutadà.
- Permetre el desenvolupament d'un sistema homogeni i racional de retribucions i de promoció en funció del lloc de treball i altres factors com la responsabilitat, el risc, etc.
- Simplificar els tràmits administratius.

L'aprovació de la Llei de la funció pública serà fonamental per tal d'aconseguir una millor qualitat del servei al ciutadà, mitjançant major rigor en la formació del personal al servei de l'Administració, així com un accés a l'Administració amb prioritat per als andorrans i amb igualtat d'oportunitats per a tots els que hi vulguin accedir.

L'altre gran objectiu nostre per aconseguir una Administració pública eficaç i propera als ciutadans és la simplificació dels tràmits administratius a partir d'un conjunt de mesures i, en especial, l'establiment de la "finestreta" única de recepció de documents i de tràmits. Part fonamental d'aquest esforç tants anys ajornat, és el de la coordinació amb els comuns per tal de suprimir els tràmits dobles i a vegades triples. Amb els mitjans actuals l'Administració pública ha d'ésser ben a prop del ciutadà a cada capital de parròquia.

Interior i Justícia.

Cal desenvolupar la Llei d'immigració, que haurà d'establir el marc legal d'actuació del Govern dins d'uns paràmetres que tendeixin a assolir una cohesió social i una protecció del dret del treball. S'ha de decidir un creixement controlat de la immigració, que guardi els drets dels andorrans i dels legalment residents i permeti una incorporació progressiva dels estudiants al món laboral.

L'aprovació del projecte de llei laboral, així com el desenvolupament de la Borsa de Treball o Servei Andorrà de Col·locació, permetrà enfortir les relacions laborals i donarà seguretat jurídica, tant a l'empresari com al treballador. La supressió de l'actual sistema de quotes ha de permetre una gestió de la immigració més àgil i permetrà també donar resposta a aquells sectors que avui en dia, i en un futur, siguin deficitaris de treballadors en el mercat andorrà. Tal com vaig dir el dia de la Constitució, s'ha de consolidar el treball dels ciutadans d'Andorra.

La regulació de la carrera judicial, per a batlles i magistrats andorrans permetrà que el poder judicial gaudeixi d'una major unitat i seguretat en la promoció dels seus membres. S'ha de dotar el sistema judicial de lleis processals més àgils que millorin aquest servei. La modificació de les Lleis del procediment penal i administratiu ha d'anar encaminada a garantir els drets de tots els ciutadans i ha de donar-los una major celeritat en la resolució de les seves pretensions.

Peça clau d'aquesta modernització ha de ser la redacció d'un nou Codi penal. Aquest instrument legal que hauria d'incloure la voluntat reformadora de totes les forces polítiques, ha de replantejar alguns delictes que en l'actualitat estan fora del nostre context social i cultural, i n'ha d'incloure de nous, (per exemple determinats delictes de caire politicoeconòmic o reprimir més el delictes ecològic). Així mateix el nou Codi penal ha de fer una gran tasca en la concreció de les penes a aplicar, no permetent que per un mateix delictes la pena pugui ser manifestament diferent, així com permetre treballs en benefici de la comunitat. La reinserció del presoner i la seva socialització han de ser els eixos d'aquest text fonamental, en l'àrea penitenciària.

Es treballarà també en un projecte de compareixença immediata davant el jutge, en els casos de delictes flagrants.

La construcció d'una nova seu de la justícia, racional, funcional i adaptada a les necessitats d'aquest poder serà també un objectiu a assolir. L'actual arrendament costa més de 60 milions anuals

a l'Estat, i malgrat haver permès resoldre a correu una situació inajornable, no és el millor lloc ni permet cap expansió.

La signatura del Conveni de trasllat de persones condemnades, amb totes les garanties; l'adequació del Centre de la Comella com a centre de preventius i de compliment de penes inferiors a 1 any (o superiors per als qui optin per fer-les a Andorra) i la clausura del vell Centre de Casa de la Vall, clouran la modernització del sistema penitenciari andorrà per molts anys.

L'elaboració la Llei de la jurisdicció de menors, amb l'establiment d'un batlle de menors faran que els casos de predelinquència no acabin convertint-se en un cost social i humà massa elevat i que una eficaç prevenció pugui redreçar, augmentant d'aquesta manera la qualitat humana del teixit social d'Andorra.

Es portarà a terme una política informativa, educativa i d'assistència continuada, amb la potenciació de campanyes de conscienciació en els centres educatius i en altres àmbits de la societat en temes com el foment de la convivència o els perills del consum de drogues i de l'abús de l'alcohol. S'utilitzaran els mitjans de comunicació del país per fer arribar les campanyes a les llars.

Dins el marc de la construcció de l'Estat constitucional, ens proposem crear la figura del raonador del Poble com a element d'acostament entre els ciutadans i les institucions polítiques i com a garantia del bon funcionament d'aquestes en la seva relació amb els administrats.

Relacions exteriors.

En l'àmbit de les relacions exteriors hi ha una paraula clara clau: consolidació. Juntament amb els elements més concrets que s'enumeraran posteriorment, hi ha un aspecte bàsic que ve constituït per la voluntat i la necessitat de reafirmar i assegurar la tasca que s'ha dut a terme en els darrers dos anys de respecte als compromisos adquirits, de noves propostes i de voluntat d'avançar, sempre amb les lògiques limitacions que exigeix la dimensió geogràfica del nostre Estat i les seves possibilitats materials. Ja ho he dit en aquesta sala en altres ocasions: es tracta de posar en actiu una política de presència en la comunitat i els àmbits internacionals modesta però digna, en uns principis promoguts pel Govern i aprovats pel Consell General.

Relacions Exteriors és el Ministeri que compta amb menys efectius humans de tota l'Administració. Tot just una dotzena de persones, comptant els serveis interns i els acreditats a l'estranger, amb l'aportació puntual de tècnics, assessors i altres col·laboradors.

Per això és necessària una reestructuració orgànica per a la seva adaptació -ja en vies de preparació- per als resultats eficaços de la tasca de tots els seus components i la promulgació de la Llei dels serveis diplomàtics a l'exterior, presentada a aquesta Assemblea a les acaballes de l'anterior legislatura i que ara confio que es pugui examinar ben aviat per a l'aprovació per part del Consell General.

La presència internacional d'Andorra ha assolit un nivell extraordinari i això en un espai de temps molt curt.

Aquesta fase de presència directa en el mai fàcil món de les relacions internacionals ha estat per alguns observadors la més espectacular i la que més s'ha fet remarcar.

Per a Andorra era una exigència d'afirmació exterior, necessària i que s'ha acomplert favorablement.

Ara cal portar l'atenció i els primers esforços de la nova legislatura a consolidar, a enfortir-nos en els elevats llocs de responsabilitat que hem assumit.

S'ha de garantir l'eficàcia i la qualitat dels serveis exteriors i diplomàtics amb l'assignació dels mitjans necessaris.

És hora ara de:

- Millorar l'estructura operativa
- Perfeccionar la coordinació funcional
- Harmonitzar els treballs i mètodes de les 4 Ambaixades

Afinar el treball polític amb la Comissió Legislativa per tal que, sempre que es pugui, i entre tots ho hem de saber fer, situar les relacions exteriors, fora i més enllà de les polèmiques polítiques, i defugir de fer-ne munició electoral. Per això, és evident que si hi ha un camp d'actuació on m'esmerçaré a ser el més obert, dialogant i informatiu serà en aquest àmbit de les relacions exteriors, ja que, com és evident, ningú és etern en cap càrrec públic, i com ja he repetit altres vegades, tots els caps de Govern treballem perquè la política exterior, sigui totalment insensible als canvis de majories i de governs.

Un país com el nostre s'hi juga molt i la gran credibilitat assolida deu molt a la capacitat que hem tingut tots de preservar aquesta estabilitat.

Un aspecte molt més delicat, però nogensmenys necessari, és acomplir un examen de les conseqüències que representen per a Andorra tots els acords, convenis, i tractats que hem signat. Com que els volem honorar i complir, això comporta una capacitat no sols operativa sinó també legislativa, en l'obligada adaptació nacional a aquells compromisos.

Crec que seria prudent abans de comprometre el nostre país en noves obligacions, marcar el punt d'aquests compromisos, aprofitant la circumstància d'aquesta nova legislatura, fet que alhora podrà ser de molta utilitat per als nous Consellers Generals.

Una de les meves preocupacions és no limitar ni la sobirania ni la capacitat d'adaptació que el nostre país exigirà per poder conduir correctament la modernització de la seva economia. I aquesta preocupació estic segur que tots la compartim. Car és evident que el que l'aparell productiu andorrà necessita, per respondre a les exigències de la mundialització i globalització, és el màxim espai de llibertat i una àmplia capacitat de reacció i moviment.

Les relacions amb Espanya i amb França tindran també uns objectius prioritaris, per mantenir les relacions de bon veïnatge i la cooperació bilateral i trilateral. Es mantindran les reunions necessàries ben aviat per a la signatura dels convenis de circulació i establiment dels ciutadans dels tres estats i d'estats tercers i les negociacions per a la conclusió del tractat de readmissió, el projecte del qual ja fou lliurat als representants de les nacions veïnes uns mesos endarrere. Es prosseguirà l'examen del tema de les mesures i procediment per al compliment de penes privatives de la llibertat, tema en el qual s'ha d'avançar de manera directa per a la signatura del Conveni europeu, en una tramitació ja preparada i que ben aviat serà presentat a la consideració d'aquesta M.I. Corporació. Es mantindran els contactes directes i personals amb les autoritats d'Espanya i de França i puc anunciar que dirigents i personalitats dels dos països han manifestat el seu desig de visitar oficialment enguany al nostre Principat. En aquest àmbit, és també important destacar l'immediat inici de les obres d'habilitació del local adquirit a Madrid per instal·lar l'Ambaixada d'Andorra a Espanya, en la mateixa línia política de ser propietaris de les nostres seus diplomàtiques.

En aquest sentit, també vull manifestar a Vostres Senyories la voluntat d'enfortir les quatre ambaixades d'Andorra acreditades a l'estranger actualment existents, davant França, Espanya, la Unió Europea i les Nacions Unides, amb les altres missions que aconsegueixen els titulars d'aquestes, concretament, UNESCO, Consell d'Europa, Portugal, Bèlgica, Luxemburg, Suïssa, Estats Units i Canadà. Malgrat els inconvenients d'ordre material que es puguin plantejar, es tracta d'una qüestió de sobirania i de prerrogatives internacionals amb el principi que Andorra ha de conduir directament la seva acció de representació a l'estranger, d'acord amb l'article 72.2 de la Constitució.

S'ha posat en pràctica un programa d'estades d'estudiants i postgraduats a les ambaixades radicades a Nova York i a París que ha donat un resultat positiu. Aquests programes s'han de continuar perquè entenc que és una bona fórmula per facilitar als nostres estudiants i postgraduats una experiència directa que s'haurà d'ampliar a les ambaixades de Brussel·les i Madrid.

Un altre bloc bàsic i fonamental en la política exterior d'Andorra està constituït, sens dubte, per les relacions amb la Unió Europea, aspecte al qual sempre hem donat la màxima importància des del moment en què vaig ésser nomenat Cap de Govern en l'anterior legislatura, perquè es tracta de la clau del futur del nostre Estat. És per aquest motiu que, tot just començat l'any 1995, el Govern va decidir restablir les relacions amb els serveis indicats de la Unió Europea, paralitzades des de feia força temps, i es va nomenar el primer ambaixador d'Andorra davant la Comunitat, decisió que va ésser molt ben acollida pels responsables comunitaris i que ha permès establir i mantenir un diàleg dinàmic i progressar, com diré seguidament, de manera molt positiva en diversos capítols de les nostres relacions amb la Unió Europea emmarcades, com es lògic, sempre en la nostra condició de país tercer, però, en uns aspectes, penso que molt favorables.

Crec que Vostres Senyories estaran d'acord amb mi quan afirmo que la qüestió de la Unió Europea des de la perspectiva d'Andorra no és fàcil. És complexa, constitueix una maquinària gegantina, a vegades finament subtil, i necessita una acurada conducta analítica per fer els passos de manera positiva. És amb aquestes consideracions que s'ha de moure Andorra en aquell laberint i puc assegurar a Vostres Senyories que s'ha actuat i es seguirà actuant amb la prudència necessària però també amb la deguda contundència i personalitat.

S'ha dut a terme l'aprofundiment de l'Acord obtingut l'any 1989 amb la Unió Europea, de manera que s'ha superat la fase inicial dels cinc primers anys previstos i, per les dues parts, s'ha fet la manifestació que és un Acord bo i útil. Ara cal que la seva aplicació sigui dinàmica i que els comerciants tinguin les màximes facilitats per poder agilitar un sector que necessita aquest element innovador que permeti a la iniciativa privada desenvolupar, com sempre ha fet a Andorra, noves possibilitats. L'exercici del dret a la lliure pràctica donarà els mitjans per millorar la competitivitat del sector comercial.

Al costat de l'Acord, s'ha impulsat, a instància del nostre Govern, un Conveni de cooperació. En els dos mesos a venir s'ha de negociar amb la Comunitat el contingut d'aquest Conveni i es pot

pensar que, si el procediment segueix els seus passos, podria estar enllestit i rubricat al mes de juny. Aquest és un fet important al qual cal donar la transcendència que es mereix. Que Andorra signi un Conveni de cooperació amb la Unió Europea és un bon símptoma, és una clara realitat. Vol dir que s'ha avançat, que mereixem confiança, que som interlocutors vàlids. I és també un factor de responsabilitat davant Europa.

És per això, com deia més amunt, que l'estructura de la nostra Ambaixada a Brussel·les requerirà una nova adequació i, per tant, un esforç perquè sigui més operativa, més àgil i més ben equipada. I a part dels aspectes organitzatius, s'han de considerar elements complementaris que són molt importants, com pot ésser l'adhesió a l'Organització Mundial del Comerç (OMC); com el Govern ja va informar el Consell General en una de les darreres sessions de l'anterior legislatura, s'han iniciat els tràmits per sol·licitar l'adhesió com a membre de la mateixa Organització.

Finalment, en l'apartat de relacions exteriors s'ha d'esmentar, encara que sigui breument, la presència d'Andorra a la Comunitat de Treball dels Pirineus. Havent-se acordat que la representació en aquest organisme es fes a través dels Hbles. Srs. Cònsols i establerta una positiva col·laboració entre l'Administració central i les persones designades pels Srs. Cònsols per tal d'assistir a les reunions de la CTP, a través del servei de coordinació adscrit al Ministeri de Relacions Exteriors, i amb l'ajuda dels altres ministeris implicats en les diverses àrees que tracta aquest organisme, s'ha de mantenir aquesta estructura i s'ha de preparar adequadament la propera presidència d'Andorra, amb tots els actes que s'han de desenvolupar amb aquest motiu. Crec que va ésser una decisió molt encertada formalitzar la presència d'Andorra a la CTP amb els Hbles. Srs. Cònsols i que aquest és un precedent de col·laboració entre dues administracions que no ha de passar desapercebut, i que ens ha d'estimular i encoratjar per a altres possibilitats futures, no tant ja en l'àmbit internacional, sinó també en qüestions internes en què aquesta voluntat de servei conjunt pot beneficiar de manera important el ciutadà.

Finances i pressupost.

Els objectius de les finances públiques aniran dirigits a assolir un nivell de despeses i d'ingressos que permetin el manteniment d'un equilibri pressupostari com en aquests últims dos anys. Hem de buscar una conjunció de l'interès públic i privat i eliminar els possibles conflictes que puguin sorgir entre ambdós. L'acció política ha de definir els objectius generals, buscar l'optimització de la utilitat general, sense perdre de vista les restriccions que

imposa el sistema econòmic. Hem de ser molt cautelosos a l'hora d'endeutar el país, no podem trencar, ni oblidar l'important esforç de contenció realitzat fins aquest moment, no podem caure en l'error de formular una política d'expansió de la despesa pública, mentre no existeixin els recursos necessaris per finançar-la. Hem de buscar el benefici econòmic i social en els serveis que es dona, en contra del principi de gastar sense sentit.

L'objectiu del Govern serà el d'anar cap a un sector públic més competitiu que sigui complementari i col·laborador de la iniciativa privada, a més de finançament autosuficient, la qual cosa s'aconsegueix optimitzant els ingressos i la distribució dels recursos de tota l'Administració pública, racionalitzant i controlant la despesa pública, tant internament, amb la promulgació d'una nova Llei de contractació pública, com externament, amb la creació d'un Tribunal de Comptes, i donant prioritats a aquelles polítiques que generin una activitat econòmica o que responguin a projectes estratègics de futur, no assumibles per la iniciativa privada.

En aquest sentit de garantir la situació econòmica i social perquè el sector privat pugui desenvolupar-se, posarem en funcionament uns nous règims duaners com són els règims de tràfic de perfeccionament actiu i passiu, i la transformació a la duana, amb l'objectiu d'activar l'economia i millorar en la mesura que sigui possible la nostra balança comercial amb l'exterior, abaratint la producció interna en aquelles mercaderies que es destinin a l'exportació.

Aquesta cautela i principis també s'han d'aplicar a les finances comunals. L'alt nivell d'endeutament actual dels comuns, provocat en gran mesura per una falta de coordinació entre les administracions públiques, ens ha de fer reflexionar en l'anàlisi sobre la Llei de transferències als comuns tal com preveu la seva disposició transitòria, hem d'introduir les mesures necessàries perquè la seva aplicació es faci sota criteris racionals que no augmentin els nivells d'endeutament dels comuns; estudiar conjuntament els problemes i les necessitats de finançament que tenen avui en dia, i donar-los les solucions que permetin racionalitzar els recursos disponibles, sense anar cadascú pel seu costat com molt sovint ha passat.

Tot tal com la Comissió de Finances ha recomanat ja dues vegades i com s'ha començat a fer en les diverses reunions mantingudes entre el Govern i els comuns.

El rigor que la Unió Europea s'ha imposat per tal que els seus estats compleixin els criteris fixats a Maastricht no ens han d'ésser una cosa estranya.

Tot el que Europa faci en el sentit de reforçar més la unitat en matèries que vagin més enllà de la política agrícola comuna, que absorbeix més de la meitat dels pressupostos europeus, pot ésser a curt i a llarg termini bo per a Andorra, sempre que nosaltres tinguem el cap fred, les idees clares i la voluntat decidida per no cometre els errors que ara estan rectificants la majoria d'estats europeus.

La integració dels mercats i la implantació de l'euro com a moneda única, condiona la situació econòmica d'Andorra i ens fa plantejar tota una sèrie de preguntes com: si Andorra s'ha d'adaptar al mateix ritme que els països veïns; si s'ha d'adaptar més tard en funció dels països que s'integren; etc.

Tots aquests condicionants ens han d'ajudar a determinar un nou sistema financer que ajudi a tirar endavant el país. La continuació del desplegament de les lleis del sistema financer s'ha de fer amb un doble objectiu: el de la millora del mercat financer vers el ciutadà, i també el desenvolupament del sector per tal que contribueixi a generar llocs de treball i activitat econòmica. Ara bé, la liberalització és una qüestió prou important per fer-la amb prudència, i cal garantir per damunt de tot l'estabilitat del sector i la seva reconeguda solvència moral i econòmica.

També s'ha de redefinir el model tributari del país. Un model que permeti generar els recursos necessaris per fer front a les obligacions de finançament per desenvolupar les diferents polítiques de reactivació econòmica i de foment del benestar que té un Estat modern com és Andorra. Un model basat en l'equitat de les mesures impositives, la facilitat d'administració, la confidencialitat de les dades, i sobretot, que mantingui un dels nostres actius com és el diferencial fiscal envers altres països. Un model tributari amb l'objectiu d'optimitzar i homogeneïtzar els tributs actuals, d'unificar els tributs generals i locals per fer-los més justos, d'evitar doble imposició i que inclogui mesures de responsabilitat fiscal compartida entre les administracions competents per aplicar-los.

En aquest sentit, un objectiu prioritari del Govern serà estudiar una reestructuració del l'IMI per als productes més sensibles del comerç, amb la finalitat de millorar el diferencial de preus.

Un compromís de les finances públiques serà millorar la qualitat dels serveis prestats i simplificar els tràmits administratius als ciutadans, no considerar-los tan sols com a destinataris d'una sèrie de serveis, sinó com uns autèntics clients que reivindiquen un drets i que han de rebre unes prestacions de qualitat. Això ens obliga a una

reforma de les estructures de gestió, realitzada sota dos premisses: la utilitat social i la rendibilitat administrativa.

Les primeres mesures concretes de caire legislatiu i de convenis seran:

- Assolir la bona conclusió dels contactes per obtenir ingressos provinents de les loteries i jocs estrangers que es venen a Andorra o que s'hi puguin establir, prèvia legislació i reglamentació, i els convenis adequats, naturalment.

- Projecte de llei del joc per despenalitzar-lo parcialment de forma que quedi preservada tota la capacitat de decisió i control de l'Estat i amb la finalitat doble de permetre un atractiu turístic i de recaptar importants taxes.

- Tribut sobre les transmissions oneroses de béns immobles. Fet el primer pas important de la regulació de l'activitat notarial, es podrà implicar els notaris en la recaptació, per tal d'evitar controls massa onerosos. Aquests gravàmens s'haurien de gestionar unitàriament entre el Govern i els comuns, i arribar a acords legiscats sobre el seu funcionament i repartiment, en les millors condicions de gestió i d'equitat.

- Llei de la propietat intel·lectual i artística, que crearà alhora un sector nou en l'economia i l'oferta de llocs de treball, i una nova font d'ingressos.

- Llei de societats de tipus "C", bàsicament gestores i exportadores de serveis, amb repercussió també en la creació de nous llocs de treball destinats a la gent del país, i amb obtenció d'ingressos directes. Ja he comunicat a Vostres Senyories que està pràcticament enllestida des de la legislatura anterior.

Economia (Agricultura, Comerç i Indústria).

L'Estat ha de tenir un paper clau com a impulsor i catalitzador de l'activitat econòmica i ha de crear el marc normatiu i el clima d'estabilitat propicis per a la millora de la vida econòmica del país. Els objectius a què ha de respondre l'Administració pública són participar en projectes estratègics de gran envergadura, no assumibles per la iniciativa privada, a més de garantir serveis bàsics com l'educació i la salut.

És per això que, d'acord amb el context internacional i amb les realitats econòmiques, s'imposa un procés de reestructuració del sector públic, adaptant el seu volum a les necessitats reals, la millora de la seva eficàcia i l'establiment de nivells de cooperació entre el sector públic i el privat. Aquesta àrea pel que fa a la coordinació serà assumida, com he comentat al començament, pel Ministeri de la Presidència.

El pes específic de l'economia del nostre país es basa en la iniciativa privada en forma de mitjanes i petites empreses caracteritzades per un gran dinamisme i una important adaptació a les realitats canviants.

El recurs més important que té Andorra és el factor humà. La principal preocupació dels governants ha de ser potenciar aquesta riquesa aplicant polítiques de formació encaminades a una òptima integració en el mercat de treball i a desenvolupar sectors d'activitat que ofereixin llocs de treball a la nostra joventut.

Cal, doncs, identificar quins poden ser els punts del mercat internacional de serveis que Andorra podria desenvolupar per tal de créixer, tant en termes d'ocupació laboral com de creació de riquesa.

Però el desenvolupament de nous sectors econòmics i la diversificació de les activitats no es poden fer d'esquena als sectors que han estat a la base del creixement econòmic, el turisme i el comerç, ja que aquests sectors continuen essent els pilars de l'activitat econòmica i concentren una bona part de la capacitat d'atracció del nostre país. Per això és fonamental seguir les línies de cooperació activa amb la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis.

Per aconseguir una economia sana, les empreses no han de trobar traves i impediments, sinó facilitats. És feina dels poders públics de fer les accions necessàries per donar aquestes facilitats com a element necessari per propiciar el creixement de l'economia. Proposarem crear un àmbit favorable al naixement i desenvolupament de les empreses a partir, entre d'altres, de les mesures següents:

Simplificar els tràmits administratius i el nombre d'interlocutors per a les operacions empresarials i per a l'obertura de noves empreses. Es preveu una modificació total dels sistemes actuals de Registre de Comerç i de Societats Mercantils.

Elaborar la normativa necessària per evitar l'intrusisme tot mantenint el principi de lliure competència.

Facilitar la presència andorrana en els fòrums econòmics internacionals on es prenen decisions que afecten Andorra.

Establir convenis internacionals que afavoreixin la nostra economia productiva.

Caldrà vetllar especialment, però, per controlar algunes activitats com la venda per correu o les ofertes de multipropietat per tal que no siguin factors de desestabilització o de descrèdit per al país.

Indústria.

La promulgació d'una llei marc del servei d'energia elèctrica ha d'aclarir la situació legal en què es troben les empreses distribuïdores i ha de definir els drets i les obligacions, tant de les pròpies empreses distribuïdores com dels usuaris. La renegociació en curs amb les companyies subministradores dels estats veïns han permès, i seguiran permetent en major grau, una substancial rebaixa del cost de l'electricitat per a l'usuari.

En matèria de seguretat industrial, instal·lacions i antincendis, és necessària igualment la promulgació d'una llei que defineixi els drets i les obligacions dels projectistes, dels usuaris, de les empreses de control i dels instal·ladors, així com els principis generals de realització de les obres i de les instal·lacions dins aquest àmbit, perquè siguin efectuats de forma que garanteixin la seguretat de les persones i els béns.

Dins el sector del transport, l'obertura de nous mercats per al transport de viatgers i de mercaderies per carretera serà objecte d'atenció. En aquest sentit, s'ha d'estudiar l'entrada d'Andorra a la Conferència Europea de Ministeris de Transports (CEMT), fet que permetrà realitzar transports no autoritzats als andorrans fins ara.

Acabarem els estudis en curs per la creació d'un fons de garantia per als riscos naturals.

Agricultura i ramaderia.

Ja gairebé finalitzat l'avantprojecte de l'Escorxador nacional d'Andorra, s'està treballant en la redacció dels plecs de condicions per poder publicar els edictes i treure a concurs subhasta l'obra civil, així com els equipaments tècnics tant per al material de procés com per al tractament d'aigües residuals.

S'han d'aportar solucions als problemes fronterers en qüestió de sanitat animal.

Cal continuar treballant en la modificació de l'assegurança del tabac.

Establirem reunions amb els tècnics del país per tal que siguin aquests els que facin els seguiments de l'analítica de sòls, la peritació de tabac al camp, etc.

Fomentarem i protegirem les activitats alternatives del sector creant una denominació d'origen acreditada i controlada per a tots els productes elaborats a Andorra, i la seva promoció s'inclourà en les campanyes d'imatge del país.

I pel que fa, finalment, a la protecció dels animals:

- Caldrà aprovar el Projecte de llei de protecció dels animals i desenvolupar tots els reglaments que se'n deriven.

Promoció de nous sectors d'activitat.

El nou Govern crearà el marc legal i fomentarà la incentivació necessària per diversificar l'economia cap a camps de serveis amb alt valor afegit que, sense tenir impactes negatius en l'entorn, creïn riquesa en general i proporcionin feina als nostres ciutadans.

L'evolució del nostre ordenament jurídic, la creació d'infraestructures i la proximitat al mercat de la Unió Europea ofereixen el marc idoni per potenciar la inversió de capital estranger en aquest tipus d'activitats noves.

És per això que una altra de les prioritats del nou Govern serà la creació del marc legal adient que permeti operar a les societats exportadores de serveis (les ja dites del tipus "C"), sense pretendre que aquestes societats representin un element de competència per al teixit econòmic interior, ans al contrari, fent que siguin un element complementari i dinamitzador de la nostra economia.

En la mateixa línia afavoridora de l'expansió de nous sectors econòmics, el Govern afavorirà les iniciatives empresarials i professionals que generin llocs de treball per als nostres joves, tal com el Govern liberal ja ha començat a fer amb el Tractat de lliure pràctica amb la Unió Europea, amb la creació de l'Oficina de Marques i amb la Llei de formació professional mitjançant l'aprenentatge a l'empresa.

Així mateix, el nou executiu proposarà la promulgació la Llei de la propietat intel·lectual i artística, ja enllestida pràcticament, i també la necessària revisió i modificació de la Llei de societats per tal d'adaptar-la a les necessitats actuals.

Turisme.

El turisme és un dels sectors més importants de la nostra economia. La gran varietat de recursos turístics del Principat i la seva impressionant infraestructura de serveis fan d'Andorra una gran destinació turística.

Serà necessari augmentar els esforços en formació de personal, en temes tan variats com, per exemple, l'atenció al client o en cursos de formació de monitors o de guies de turisme. En aquest sector, potser més que en cap altre, la cultura de la qualitat en el servei ha d'ésser predominant.

Continuarem millorant la promoció exterior d'Andorra, coordinant campanyes de publicitat, accions de màrqueting, trobades de professionals, fires, publicacions i programes amb els mitjans de comunicació. No obstant això, per poder ser més efectius en el nostre treball, iniciarem immediatament l'actualització del pla de màrqueting i desenvolupament turístic d'Andorra. Aquest pla ha

de precisar quina és la situació real i actual del nostre sector turístic, ens ha d'informar de les tendències del sector turístic a Europa, i ens ha d'orientar en la definició dels productes turístics que hem de desenvolupar i potenciar, i definir així mateix els grans eixos que hauran de seguir totes i cadascuna de les nostres accions futures.

Aquesta eina, i una estructura que ens permeti obtenir estadístiques i totes les dades sobre el turisme andorrà i europeu, facilitaran que el nostre Principat, amb la col·laboració del sector privat, esdevingui, encara més, un destí turístic de gran interès per a tots els europeus, ja sigui per les seves vacances o per negocis. La coordinació amb altres departaments com Cultura, Esports, o Educació, i una més àmplia relació amb les estructures turístiques de cada parròquia, permetran també complementar i sumar esforços en la promoció turística d'Andorra, juntament amb la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, i altres organismes o entitats com la Taula de Turisme o el Sindicat d'Iniciativa.

Cal destacar la celebració a Andorra, l'any vinent, del Primer Congrés mundial de turisme de neu, i també la nostra participació a l'Exposició universal de Lisboa, l'any 1998.

El Projecte de Llei de l'allotjament turístic podrà ser aprovat per aquesta Cambra al més aviat possible, per poder desenvolupar i aplicar la reglamentació corresponent.

Paral·lelament al sistema andorrà d'estàndards de qualitat hotelers, treballarem en la llei reguladora del turisme per definir l'activitat de les agències de viatges, dels apartaments turístics i dels càmpings, entre altres. Tot en la línia del país de qualitat.

No voldria deixar el tema del turisme sense recordar que serà necessari l'esforç de tots per potenciar aquest sector. El sector turístic implica tots els actors de la nostra societat, hoteleria, estacions d'esquí, comerç, serveis en general, salvament, policia, etc. La satisfacció dels nostres turistes està directament lligada a la qualitat de vida que els oferim. Per això cal que tots els estaments, públics o privats, siguin imaginatius i sumin esforços. Hem de fer un esforç considerable per omplir i atraure turistes durant tot l'any i principalment en les temporades baixes que són la primavera i la tardor. Ho podrem aconseguir aprofitant millor els nostres recursos i potenciant el turisme de congressos o de negocis, el lleure cultural, i el turisme esportiu, relacionat principalment amb les estades i els esports de muntanya i d'aventura. En aquest sentit l'obertura urgent d'un aeroport i la millora de les nostres comunicacions internes són imprescindibles per atraure més turistes de més

poder adquisitiu durant tot l'any. Puc informar que el Govern d'Espanya ens ha fet arribar el seu interès a col·laborar en la reobertura de l'aeroport de la Seu-Andorra.

Ordenament del territori.

En l'àmbit de l'ordenament del territori continuarem potenciant els equipaments i infraestructures que, a part d'un interès general inqüestionable, representin un alt valor afegit i permetin un desenvolupament equilibrat i sostenible de tot el Principat, degudament coordinat amb els plans de desenvolupament de cada parròquia.

En el camp legislatiu volem donar la màxima prioritat per enllestir la Llei del sòl que, com sabeu, ha d'ésser l'estri que permetrà a totes les administracions, cadascuna dins del seu àmbit competencial, vertebrar adequadament el territori permetent a cada Comú la suficient flexibilitat per integrar-hi l'especificitat del seu desenvolupament particular. Aquest text recollirà, entre altres aspectes de gestió urbanística i planificació dels usos del sòl, l'adequada integració del tractament dels riscos naturals que amb certa periodicitat se'ns presenten a Andorra.

Cal, de manera decidida, optar per una tramitació única a l'hora d'atorgar un permís de construcció. Cal, doncs, arribar aviat a un acord de procediment administratiu entre les administracions locals i la general que clarifiqui especialment l'apartat d'urbanisme i construcció de la Llei qualificada de competències, així com redefinir les funcions tècniques dels diferents departaments de les administracions.

Mentrestant, amb l'objectiu de clarificar també i desenvolupar les Lleis qualificades de transferències i competències comunals, sotmetré a la consideració d'aquesta M.I. Assemblea el Projecte de Llei de reclassificació de la xarxa viària.

Cal ser conscient que malgrat la importància de gaudir d'una xarxa de carreteres moderna i segura, el desenvolupament equilibrat d'Andorra quedaria coix si no es té en compte altres mitjans de transport col·lectiu. La profundització en el coneixement de la viabilitat d'un transport col·lectiu interior s'ha d'anar fent.

Dins de les actuacions concretes continuarem la política encetada de la millora de la xarxa viària amb l'acabament d'importantes obres ja iniciades i amb la posada en marxa de nous projectes concrets. Per la seva importància, destacaré els que considero més significatius:

- Túnel d'Envalira. Tots som coneixedors de la llarga història d'aquesta infraestructura. En la passada

legislatura aquesta M.I. Assemblea prengué, per dues vegades la decisió de construir el túnel d'Envalira pel sistema de concessió administrativa. Avui gaudim d'un conjunt de quatre ofertes d'agrupacions d'empreses de reconegut prestigi que amb diversos matisos i condicions poden fer front a aquesta important infraestructura. Puc avançar-vos que en el decurs del present exercici sotmetré a la consideració d'aquesta Assemblea la corresponent proposta d'adjudicació de la concessió que ha de permetre, si fos retinguda, la seva construcció en un termini de tres anys.

- Itinerari Pallars - Andorra - Vicdessos (Arieja). Aquest nou itinerari permetrà fer una comunicació transfronterera i interregional, l'itinerari que ha estat aprovat per diversos organismes que intervenen en la planificació de les comunicacions pirinenques. Pel que fa al meu Govern, el potenciarà, i potenciarà les actuacions necessàries davant els estats veïns per què de forma coordinada i cadascun dins les seves competències es puguin executar les infraestructures programades en els terminis més breus possibles. Com saben V. M. I. Sries., donat l'estat actual de les vies que conformen la part andorrana d'aquest itinerari, les inversions d'Andorra per acabar-lo es redueixen al túnel del port de Rat (una part d'aquest, la major part està feta) i en certes millores del sector del coll de la Botella-port de Cabús. És a dir que la pilota està al teulat dels nostres veïns.

- Carreteres generals. Hem posat en marxa la millora de molts trams de les carreteres generals actuals. Continuarem aquesta línia d'actuació i molt especialment en els sectors més significatius.

- Vies urbanes. Seguirem fent les gestions necessàries per poder concloure les obres prioritàries ja iniciades de la desviació d'Encamp, així com l'execució dels trams nacionals dels vials que conformen el Pla viari de les parròquies d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany. Fa uns mesos vam inaugurar la primera fase dels vials del marge esquerre del sector del conflent dels rius Valires, actualment estan en curs d'obres la segona i la tercera fase. En el curs de la present legislatura, i molt aviat estarà totalment enllestit aquest vial en el tram comprès entre Caldea i el pont de la Rotonda, obres que inclouen també la protecció i l'embelliment del riu i les infraestructures de serveis. D'aquí a uns dies posarem en servei el vial d'enllaç anomenat Bisbe Iglesias - Clínica Meritxell. La continuació de la carretera de l'Obac fins al pont de la Margineda permetrà descongestionar aquest sector sempre conflictiu de la carretera general núm.1.

Especial menció mereix el tema de la gestió integral i coordinada de la xarxa de comunicacions. Malgrat les competències que en matèria viària atorguen les lleis a les diverses administracions, la realitat andorrana ens palesa cada dia la conveniència del desplegament d'un òrgan de gestió i coordinació dels temes relacionats amb el trànsit i la mobilitat en general. L'any passat vaig presentar un projecte d'una agència de mobilitat i fins i tot el proppassat mes de desembre van tenir lloc unes jornades sobre la mobilitat en estreta col·laboració amb totes les administracions i organismes implicats, fruit de les quals crec que vam sortir tots convençuts de la necessitat de la creació d'aquesta Unitat de gestió. Sempre l'optimització i adequada gestió dels recursos disponibles suposa, pel seu cost, la millor inversió abans d'emprendre'n altres de magnitud superior. L'agència ja ha fet un seguit de projectes de millores puntuals, tot preparant la que serà una futura Direcció General del Trànsit centralitzada i amb els mitjans moderns adients per reduir l'impacte dels punts negres i de les hores punta.

Un aspecte que no vull oblidar per la seva repercussió general i alarma social que genera és el tema de riscos naturals de caire extraordinari i de conseqüències moltes vegades catastròfiques. Andorra, com a país d'alta muntanya, ha de fer front a tots els fenòmens naturals que es presenten en orografies com la nostra. Les crescudes extraordinàries de rius i torrents, les allaus de neu, el despeniment de blocs i masses rocoses i els esllavissaments de vessants, són fenòmens que hem sofert reiterades vegades en el decurs dels darrers vint anys, i abans també, és clar. A més de les mesures legislatives que he anunciat i que, després d'una fase de diagnosi i patologia, han de recollir tots els aspectes tècnics, jurídics i d'altra índole que representen fenòmens tan complexos i aleatoris, abans de trobar la teràpia adequada a cadascuna de llurs tipologies, prosseguirem amb els recursos disponibles, el programa de protecció dels marges potencialment més perillosos de la nostra xarxa fluvial i torrencial.

A darrers de l'any 1996 vaig anunciar al Consell General un conjunt de projectes de llei que estaven enllestits i aprovats pel Govern però dels quals l'avançament de les eleccions no va permetre la tramitació legislativa. Un d'aquests projectes és el de la Llei marc de les telecomunicacions que ha de regular, planificar, coordinar i desplegar un servei tan bàsic i imprescindible en la societat d'avui com és el de les telecomunicacions, i ha de gaudir de la suficient flexibilitat i de la possibilitat d'incorporació de totes les noves tecnologies que cada dia s'incorporen al mercat.

Medi ambient.

La qualitat del nostre medi i la riquesa del nostre patrimoni natural són elements de la nostra identitat. Tenim l'obligació de preservar-los i de gestionar-los racionalment com a elements bàsics de la nostra qualitat de vida i com a motors de l'economia del país, ja sigui com a atractius turístics o com a recursos aprofitables racionalment.

Continuarem els projectes i les obres corresponents al Pla de sanejament de les aigües de tot el país. Aquest Pla és el fruit d'un treball minuciós que ha permès l'estudi de l'estat actual de les nostres aigües i la previsió dels arranjaments necessaris perquè puguem gaudir durant molts anys d'una aigua de qualitat en els nostres rius. El Pla de sanejament preveu l'ampliació de la xarxa de col·lectors generals i la construcció de tres estacions principals de depuració, una a cada Valira. A més, el Pla de sanejament preveu la instal·lació de petites estacions de depuració en els nuclis allunyats de la xarxa de col·lectors.

Aquestes infraestructures són necessàries per dur a terme un sanejament exhaustiu de les nostres aigües i complir totes les condicions i les normatives europees en vigor.

L'altra de les mancances que s'ha de resoldre urgentment és la dels residus sòlids urbans. Prèviament s'ha posat en pràctica el programa de recollides selectives que ja s'està duent a terme, es farà un esforç especial pels residus tòxics i pels reciclables com l'alumini i el paper, així com pel vidre, respecte al qual ja s'està treballant amb els comuns.

Es preveu que molt properament es pugui firmar el Conveni d'exportació de residus amb Espanya tal com es va fer amb França el passat mes de novembre.

Fetes aquestes millores prèvies ara ja es pot concretar la construcció d'un nou forn incinerador, de dimensió suficient i adequada, que permeti complir amb la normativa europea actual pel que fa a les emissions de fums i la inèrcia de les cendres generades. Aquest forn ha de permetre la incineració de tots els residus produïts al país no reciclats, i preveu la possibilitat d'incinerar els fangs que es produiran a les estacions de depuració, així com els residus especials provinents del futur escriptori i dels centres sanitaris.

La combustió del volum actual de residus a Andorra permet una recuperació de l'energia produïda aprofitable mitjançant una valoració elèctrica. L'electricitat produïda podria ser utilitzada per FEDA per a la seva distribució.

Pel que fa al patrimoni natural la nova Llei de caça està pràcticament preparada per ser tramesa al Consell General. També es preveu l'elaboració de diverses lleis de protecció del medi ambient com la Llei d'estudi d'impacte ambiental.

En aquest àmbit internacional cal destacar la bona acollida reservada pels professionals dels països veïns al Primer Fòrum ambiental d'Andorra que va tenir lloc el passat mes de novembre i es va dedicar al tema de les aigües residuals en un país de muntanya, i es va fer coincidir, precisament, amb l'elaboració del Pla de sanejament. Aquest any podria ser dedicat al tema dels estudis d'impacte ambiental, seguint la línia d'aprofitament del Fòrum per a qüestions d'actualitat al nostre país.

La informació i l'educació de la població en temes relacionats amb el medi ambient és una tasca indispensable per a la conscienciació de la població i per assolir la seva col·laboració.

Evidentment, la vigilància continuada i eficient de l'estat del nostre medi ambient també és una prioritat per assegurar l'aplicació de la legislació en vigor i a venir, i per garantir així el desenvolupament sostenible del nostre patrimoni, de manera que les generacions futures puguin heretar i gaudir d'aquests recursos.

Salut i benestar social.

El nou Govern comptarà amb el Ministeri de Salut i Benestar Social, tornant a ajuntar aquestes dues àrees que tenen múltiples interrelacions. Els locals que actualment ocupen i la previsió de noves instal·lacions permeten una integració totalment positiva en tots els sentits.

El principi que ha d'inspirar l'actuació del Govern en política sanitària ha de ser la potenciació dels criteris de màxima qualitat i eficàcia d'un sistema sanitari per a tothom i a un cost just, tot mantenint el principi de lliure elecció del metge i del servei vigent al nostre país.

El compromís essencial és que el ciutadà sigui el centre d'atenció per la qualitat del servei que ha de rebre. Com més petit hagi de ser el rol de l'Estat més importància tenen els mecanismes reconeguts i actuals d'avaluació, concertació i negociació, i de control legislatiu i reglamentari.

Les mesures que es proposen són les següents:

- Promoure formes de col·laboració entre els professionals de la salut i l'Administració a fi d'assolir els objectius sanitaris definits per la llei.
- Desenvolupar mètodes d'avaluació qualitatiu acceptats internacionalment.

- Aprovar la nova Llei i els nous reglaments de la Caixa Andorrana de Seguretat Social amb un contingut adequat per satisfer plenament les necessitats de l'usuari i les exigències de la Llei general de sanitat i del nou marc constitucional.

- Impulsar la participació de la CASS en el finançament de programes de prevenció. Així mateix, cal practicar una política de recursos humans basada en la formació continuada del personal sanitari i en la necessitat constant de disposar de nous coneixements i habilitats, que comportin una millora de l'atenció i alhora una reducció de la despesa.

Altrament, perquè l'Estat compleixi cada vegada millor la seva responsabilitat constitucional d'assegurar el dret de protecció de la salut de tots els ciutadans, i l'assistència pública estigui a l'alçada d'aquest mandat, proposem les mesures següents:

- Realitzar el rescat de l'hospital, enfortir la seva gestió, perfeccionar els serveis disponibles i crear els serveis bàsics que manquen.

- Potenciar el paper de l'atenció primària com a primer esglaió de la política assistencial, en coordinació amb les infraestructures sanitàries extrahospitalàries.

- Desenvolupar un pla d'atenció integral a la salut mental, amb els recursos humans i físics adients, i que s'estengui a través dels diferents nivells del sistema d'atenció (hospital, ambulatori, domicili, residències).

- Oferir als ciutadans una xarxa de serveis integrats orientats a les necessitats bàsiques, formada pels metges de capçalera, el desenvolupament dels centres de salut, l'atenció especialitzada i hospitalària i els serveis en la comunitat.

En l'àmbit de la promoció de la salut i de la medicina preventiva, fixem els objectius següents:

- Aprofundir en el desenvolupament del nostre sistema sanitari mixt, de provisió bàsicament privada i finançament fonamentalment públic, introduint-hi els canvis necessaris per garantir els objectius generals de sostenibilitat econòmica, qualitat de l'assistència i eficiència en la utilització de tots els recursos.

- Desenvolupar programes en matèria laboral, escolar i social per a la prevenció d'accidents de treball, malalties professionals, alcoholisme i drogodependències.

- Establir un sistema d'informació sobre la salut i el benestar que permeti conèixer la nostra realitat per tal d'adaptar les actuacions a les necessitats reals.

- Vetllar per l'aplicació i l'eficàcia dels programes de prevenció de patologies específiques.

Benestar social.

Els objectius de mantenir i augmentar la qualitat de vida de tothom serien incomplets si no incloguessin, de manera irrenunciable, totes aquelles accions que permetin al ciutadà el seu desenvolupament personal, familiar, professional i social en condicions d'equitat.

Dins el camp de l'acció social, prioritzem un conjunt de propostes per a la legislatura que comença, resumides de la següent forma:

- Endegar una política de prevenció i conscienciació de la població envers els problemes socials.
- Crear programes orientats a protegir la gent gran de l'aïllament i la solitud que sovint pateixen, tot evitant situacions d'abandonament i incapacitat. Establir serveis a domicili de rehabilitació sanitària i social, amb finalitat preventiva.
- Promulgar una legislació de protecció social i política familiar, que defineixi els criteris de les ajudes destinades a aquelles famílies que realment ho necessitin.
- Vetllar pel respecte del principi constitucional d'igualtat entre homes i dones, donant suport a les associacions que fomenten la igualtat d'oportunitats entre els dos sexes.
- Estudiar, junt amb la CASS, la possibilitat d'una pensió contributiva de jubilació per a les mestresses de casa. Tanmateix, treballarem en la Reglamentació de la millora de les condicions de reversió de les pensions de viduïtat.
- Continuar afavorint la integració social dels menors desemparats en el si de la nostra societat, sobretot en els casos en què aquests infants es troben immersos en situacions de risc.
- Vetllar per la correcta aplicació de la Llei d'accessibilitat i prioritzar les obres d'adaptació d'edificis públics.

Educació.

La coexistència de diversos sistemes, tots ells públics, en una comunitat petita com la nostra és una riquesa per al país que cal mantenir. A més, la potenciació del sistema educatiu andorrà és la millor inversió de futur que ha de fer el nostre Estat. Cal continuar proporcionant decididament els mitjans materials necessaris perquè dugui a terme amb dignitat la seva funció.

Cal potenciar i assolir una formació sòlida i de qualitat per als nostres infants i joves que els permeti

fer front i esdevenir bons professionals al país o a l'Europa actual i futura.

Aquestes responsabilitats que corresponen al Govern i de manera especial al Ministeri d'Educació, es concretaran entre d'altres, amb les accions següents:

- Fer el desplegament de l'estructura orgànica i funcional del Departament d'Educació d'acord amb la normativa del Decret aprovat pel Govern el gener d'enguany.
- Continuar potenciant la formació del professorat d'acord amb les seves necessitats i els nous corrents d'innovació i millora pedagògica mitjançant cursos monogràfics, seminaris i grups de treball sobre temes educatius.
- Afavorir els intercanvis entre docents i alumnes d'altres països d'Europa prosseguint el treball ja iniciat amb el Consell d'Europa i la UNESCO.
- Dins l'àmbit de la formació professional, promoure aquelles ofertes d'estudi que responguin a les demandes del món laboral per tal d'assegurar al màxim un futur professional òptim. Ara comptem ja amb més eines per aconseguir-ho. Els inicis i els primers passos del Centre de Formació d'Aprenents i de l'Escola de Formació de Professions Esportives i de Muntanya ens demostren i són una prova palesa que anem pel bon camí.
- El programa d'educació bàsica d'adults que s'iniciarà pròximament completarà l'oferta de les necessitats formatives del país.
- Sotmetre a l'aprovació del Consell General la Llei d'universitats, ja enllestida pel Govern, que permetrà ordenar l'oferta d'ensenyament superior existent i crear noves modalitats formatives com ara la Universitat amb campus virtual.
- Instituir unes Jornades d'ensenyament a celebrar de manera periòdica amb l'objectiu de ser un fòrum educatiu a tot el país i permetre alhora d'informar i orientar els estudiants coordinant tota la informació i les dades estadístiques que ho facilitin, i amb la finalitat de donar a conèixer també les possibilitats de beques d'estudis tant en l'àmbit nacional com internacional.
- Activar els projectes d'infraestructures escolars per tal de respondre i posar fi d'una vegada per totes a la manca d'espais escolars adients.
- D'acord amb els convenis en matèria educativa establerts amb França i Espanya hem de continuar potenciant i vetllant per la seva aplicació.
- Per tal d'acabar de donar compliment a la Llei qualificada d'educació conclourem els convenis amb els centres congregacionals del país.

- Posar en marxa el Pla Andorra jove, en col·laboració amb els serveis de joventut dels comuns, com un servei amb l'objectiu d'orientar i informar els nostres joves sobre temes del seu interès com ara l'associacionisme, formació i ocupació, la creació d'empreses, l'accés a l'habitatge, la prevenció de la salut, cultura, medi ambient, valors i identitat nacional i acció internacional.

Cultura.

La cultura en totes les seves formes i manifestacions és l'expressió d'una riquesa col·lectiva que els poders públics han de respectar, promoure i posar a l'abast de tots els ciutadans.

L'objectiu principal és vetllar pel desenvolupament equilibrat d'una oferta cultural que millori la qualitat de vida dels ciutadans, potenciï la identitat nacional i pugui mostrar-se també com a atractiu als nostres visitants.

La llengua pròpia i oficial d'Andorra, el català, és una realitat inseparable de la nostra identitat. El seu coneixement, la seva defensa i projecció han d'anar acompanyades d'un màxim interès per la seva divulgació entre tots els sectors de la població.

En aquest sentit la promulgació de la Llei de política lingüística, ja enllestida, ha de contribuir a definir el marc legal de l'ús i del foment de la nostra llengua oficial.

Cal, així mateix, vetllar per fomentar l'ús del català en tots els àmbits que conformen la societat tant en el sector privat, mitjançant campanyes de conscienciació de la població, com en el sector públic (en aquest sector, l'adopció d'un llibre d'estil, actualment en fase d'elaboració, ha de constituir una de les fites immediates a dur a terme).

El foment de la cultura en tots els seus àmbits serà una constant en l'actuació del Govern durant la propera legislatura. Per tal d'avançar en aquest àmbit, cal promulgar la Llei de patrimoni cultural d'Andorra, que permetrà definir amb més rigor les directrius necessàries per afavorir la difusió, la promoció i la conservació del nostre patrimoni cultural i artístic.

Com a mesures més concretes a realitzar durant la propera legislatura per tal de preservar el nostre patrimoni cultural cal destacar, entre d'altres:

- La millora en l'organització del sistema documental de l'Administració central.
- La finalització del procés de reconstrucció i posada en marxa de la farga de Rossell així com la rehabilitació de la casa Rossell d'Ordino i la seva adequació com a centre de presentació de l'oferta

cultural de les parròquies de la vall del Valira del Nord, la Massana i Ordino.

- La restauració de la casa Rull de Sispony.
- La posada en marxa definitiva del Pla especial de Pal.
- Realitzar una política encaminada a diversificar l'oferta cultural i de museus de cada parròquia d'acord amb la seva especificitat i trajectòria històrica, completar-la amb el Museu Nacional, per potenciar així la col·laboració entre administracions públiques i evitar duplicitat d'esforços. En aquest sentit:
 - Cal impulsar el projecte del Museu de l'Automòbil a Encamp arribant a un acord amb el Comú per trobar-hi un nou emplaçament, més gran.
 - així com l'acabament i muntatge museogràfic del Museu Postal que permetrà potenciar el món del col·leccionisme al seu entorn.

D'altres actuacions centrals pel que fa referència a política cultural han de ser el foment d'exposicions encaminades a potenciar i descobrir la nostra identitat, continuar donant el màxim suport a l'ONCA i al Cor Nacional dels Petits Cantors així com impulsar la creació d'una escola de guies de promoció turístic i cultural per tal de donar a conèixer el patrimoni artístic i cultural, la història, els costums i la idiosincràsia del país.

Esport.

L'esport és una activitat bàsica que s'ha de promoure amb decisió, tant en la pràctica esportiva dels ciutadans com a activitat de lleure i de salut, com en la pràctica de l'esport de competició a tots els nivells, amb especial èmfasi en aquells sectors, com el de l'esquí i la muntanya, que al nostre país estan directament relacionats amb l'economia turística.

Dins de l'àrea dels esports, les directrius i els projectes s'encaminen a fomentar l'esport com a mitjà d'integració i de cohesió social.

Cal garantir l'accés a les activitats físiques de tots els ciutadans sense cap discriminació per raó de sexe, edat o origen social i cal donar possibilitats i, també si s'escau, mesures suplementàries per permetre la pràctica de l'esport a les persones o als grups desfavorits o minusvàlids.

L'esport escolar és una activitat física obligatòria per a tots els alumnes de primera i segona ensenyança escolaritzats a Andorra, però s'ha de desenvolupar tenint present el nostre medi natural. Aquesta activitat cal relacionar-la amb les diferents àrees de formació, perquè entenc que la pràctica d'aquestes activitats s'ha d'establir de manera global, promovent al mateix temps el gust per la natura i les

activitats a l'aire lliure. Això no és més que treballar en la convivència cívica, el respecte a les normes i als espais d'ús comú.

Considerem d'interès preferent i bàsic els programes d'esports en edat escolar en horari extraescolar, definint, com a marc general, els principis que han d'inspirar la seva regulació. Aquests principis han d'orientar-se a l'educació integral de l'infant i al desenvolupament harmònic de la seva personalitat, per assolir unes condicions físiques i una formació que possibilitin la pràctica continuada de l'esport en edats posteriors, i també a una pràctica poliesportiva no orientada exclusivament a la competició. Fomentarem i potenciarem l'esport en edat escolar per mitjà de les federacions utilitzant les estructures ja existents i dinamitzant la creació dels jocs esportius interescolars, i també la participació internacional de les seleccions andorranes escolars.

La Llei general de l'esport ha de definir el quadre legal de totes les activitats relacionades amb l'esport. S'ha de vetllar per reconduir l'excessiva proliferació de federacions esportives i per assignar a cadascuna d'elles les seves disciplines associades, i mentre aquesta llei no estigui en vigor, aviat serà presentada, cal aplicar les bases ja definides per a l'atorgament de subvencions esportives.

Tenint com tenim uns equipaments esportius d'alt nivell, cal que la nostra societat esportiva en tregui el rendiment social més gran possible; per això, cal incidir en el treball de coordinació entre els diferents agents esportius del país. Estic segur que podem oferir i fer atractives les nostres instal·lacions a federacions i clubs estrangers de molts esports, per tal que hi vinguin a fer estades i d'aquesta manera promocionin Andorra i contribueixin a fer rendibles les instal·lacions i els serveis.

Cloenda.

Tothom coincideix a dir que ara hem entrat en la fase de consolidació i diversificació de l'economia andorrana. És una època plena de reptes i conté totes les esperances que depenen, bàsicament, de nosaltres mateixos. També s'ha de dir que som dins d'un entorn geopolític canviant que ens condiciona.

No hem de pensar que el camí dels tractats amb Europa es podrà seguir fent sense cap obstacle. Cal fer entendre a les estructures europees de Brussel·les que fer passar els petits estats d'Europa pel mateix sedàs que els grans és impossible. Els microestats, i en tot cas Andorra, que són a l'origen mateix de la vella història del continent europeu, es mereixen una comprensió de les seves característiques i de les condicions especials del seu desenvolupament.

Andorra, i el seu Govern, s'hi dedicarà amb prioritat, ha d'explicar que si bé durant els darrers

quaranta anys hi ha hagut una prosperitat econòmica certa i derivada d'alguns fets diferencials, el creixement econòmic nostre ha portat amb ell el de les comarques veïnes, dels estats veïns; ha de fer saber, també, més enllà de l'àmbit català, on és prou conegut, que de la mateixa forma que Andorra rep del turisme, el comerç i el lleure la major part del seu producte interior, també una bona part d'ell repercuteix de múltiples maneres cap als dos estats veïns. Hem de recordar, sense fer-ne bandera, però sense deixar-ho oblidar, que les fronteres obertes del nostre país han permès a milers d'immigrants tenir feina, fer família i prosperar a casa nostra, començant pels qui van fugir de les guerres veïnes i van contribuir tant a vertebrar aquella Andorra bucòlica que es veié de cop treta dels tractats de ciències polítiques i posada al món modern.

I ho hem de recordar i fer-ho saber, perquè no podem pretendre ser sempre una illa en tot, al bell mig de l'Europa del tercer mil·lenni. Ens cal anar pensant en fórmules progressives de més participació europea, sabent anar a reclamar allò que podem demanar: un tractament diferenciat que tingui en compte una adaptació progressiva, precedida d'un manteniment de les condicions més favorables possibles. I mentre hi pensem, no hem de deixar d'aplicar les mesures de rigor en la despesa i de més gran justícia en el repartiment de la càrrega de l'Estat.

Ho farem, però, sense apartar-nos del que ha permès tenir tot el que Andorra té ara mateix: una fiscalitat basada en les taxes i els impostos indirectes, en les formes que permetin una gestió racional amb despeses mínimes.

Aquest resum de tot el que ens proposem de fer durant la propera legislatura s'ha d'entendre que no és exhaustiu, perquè un discurs programa d'investidura no pot entrar sempre en tots els detalls. Malgrat això ha hagut d'ésser d'una durada molt més gran que tots els que s'han llegit fins ara aquí, en aquesta sala i és normal que sigui així: es tracta de presentar un projecte de treball legislatiu i executiu per a quatre anys, quan el darrer no tenia aquesta perspectiva.

Es tracta d'establir un pacte de confiança envers el compromís que el Govern adquireix. D'igual manera com la confiança ens ha estat donada pels electors, ara presento davant del Consell General el que ha d'ésser el nucli de les accions del Govern i de les propostes legislatives promogudes des de la majoria.

La situació és ben diferent ara de fa dos anys, i molt més de la de fa tres anys, perquè aquest discurs programa compta amb el suport d'una majoria ben sòlida, surt directament del programa liberal elaborat

entre tots els que formem la Unió Liberal, s'ha pogut fer tenint en compte una experiència de Govern, no gaire llarga però sí molt intensa, i ha comptat també amb el treball dels meus ministres. Un treball que, en ser reprès pel nou equip de Govern, garanteix que es pugui seguir treballant sense interrupcions.

De fet, he de dir que ni la campanya electoral ni les posteriors conseqüències dels resultats han afectat de manera sensible la feina del Govern. L'única cosa que l'ha afectat ha estat la manca d'un pressupost aprovat. Per això, el primer Projecte de llei que presentarà el Govern, que presentarà el Consell per part del Govern serà el del Pressupost, per tal que Andorra no es pari.

I, a més, per a l'any 1998 potser podrem recuperar quelcom quasi oblidat: un pressupost aprovat abans que acabi l'any. La possibilitat de començar l'any natural sense dubtes ni equilibris. La certesa de poder complir els compromisos amb els comuns, amb els ciutadans i amb les empreses, sense haver d'esperar de tres a cinc mesos, o molt més, a vegades.

La primera prova de que l'Andorra oficial va bé ha d'ésser aquesta: eficàcia administrativa, senzillesa de tràmits i agilitat pressupostària a l'hora de comprometre despeses, fer els projectes i les obres, prestar els serveis i adquirir-ne, i pagar-los.

El sistema electoral porta cap a la necessària concentració d'opcions i aquesta ja s'ha fet de manera important. Que ningú es pensi, però, que tenim un taló en blanc o mig omplert. Tenim, això sí, una gran onada de confiança que no podem defraudar.

Al moment de començar un període que tothom ha qualificat de fonamental en la projecció d'Andorra cap al segle XXI, pot semblar que suren de manera impacient les exigències de tota mena. N'hi ha que tenen tendència a pensar que ara s'ha de fer tot el que no s'ha fet durant molts anys i que s'ha de fer en quatre dies.

Però Andorra no necessita cap mostra d'impaciència excessiva. Hem de ser raonablement exigents i també recordar que el nostre país és tal com és per la voluntat i l'acció de tots els qui l'han governat sobretot durant la segona meitat d'aquest segle. I val a dir que, si mirem el nostre entorn, no hi ha cap altre estat modern que hagi experimentat, en les darreres dècades, un creixement econòmic com el d'Andorra, al qual hi han col·laborat molts homes i dones i a favor no solament dels seus habitants, sinó també de sis vegades més la seva població d'origen.

Ara el que cal és diversificar aquest creixement i reactivar-lo per tal que quedi consolidat sense malmetre la natura i sense perjudici de la cohesió

familiar i social que són la base del progrés dels pobles. Hem aconseguit l'estabilitat política que feia falta per endreçar la nostra casa comuna i estic segur que amb el treball i l'esforç que cal fer sabrem mantenir l'estabilitat social i podrem comptar amb la col·laboració de tots els ciutadans d'Andorra i de tots els sectors de la societat civil implicats en el propi futur. A tots ells els exhorto a participar-hi.

Demà comença una primavera que, de fet, ja fa dies que és als prats i als arbres d'Andorra, malgrat els auguris de nevades que tant de bo s'haguessin produït. També comença una nova fase del progrés del nostre país fet de pacífica convivència, de respecte del dret, de solidaritat envers els que més la necessiten. Fem, doncs, entre tots, que les esperances no es marceixin!

Moltes gràcies.

Visca Andorra

(Se senten aplaudiments)

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies Sr. Forné per la vostra intervenció. Se suspèn la sessió i us recordo que continuarà demà a les 10h del matí amb la intervenció dels Grups Parlamentaris.

Se suspèn, doncs, la sessió.

(Són les 11.20 h)

Es reprèn la sessió l'endemà, divendres, dia 21 de març de 1997, amb assistència de tots els membres del Consell General.

(Són les 10.10 h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Es reprèn, doncs, la sessió que es va suspendre ahir després de la presentació, per part del Sr. Forné, del seu programa. A continuació intervindran els Grups Parlamentaris per ordre de menor a major nombre de Consellers Generals i, finalitzades les intervencions, si el Sr. Forné ho sol·licita, podrà intervenir novament i, en aquest cas, s'obrirà un nou torn per cada Grup Parlamentari.

Després de recordar l'organització del debat, passem a la intervenció dels Grups Parlamentaris. Pel Grup Mixt intervindran els Srs. Vicenç Mateu i Jaume Bartumeu. En primer lloc, passo la paraula al Sr. Vicenç Mateu.

(Se senten veus)

(El Sr. Marc Forné, demana autorització per seure al centre de l'hemicicle)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si no hi ha inconvenient per part de ningú, ja pot seure.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, Sr. Forné, permeti'm començar, doncs, amb allò que jo considero que és una paradoxa. Llegia fa pocs dies, en els mitjans de comunicació, que un destacat membre del seu Grup deia que ara tenien la majoria suficient per afrontar els canvis que aquest país necessita. Bé, no ho sé, potser sí que és evident que tenen aquesta majoria, és evident que aquest país necessita una sèrie de canvis, però no sé si realment el sentit del vot ha sigut precisament aquest. Més aviat jo tinc la sensació que hi ha hagut una majoria d'electors que l'ha votat a vostè, precisament, perquè toqui el menys de coses possible, és a dir, perquè canviï el menys de coses possible.

Nosaltres teníem por que vostè mal interpretés aquest missatge. Després d'haver sentit el seu discurs d'ahir, part d'aquesta por s'ha esvaït. Entenem que el discurs d'ahir va ser un discurs continuista, un discurs -com ja vam avançar- mancat de pes polític, situat en una línia de continuïtat i de gestió, acompanyat, això sí, d'una majoria confortable en aquest moment.

Dèiem que el discurs havia estat un discurs continuista; malgrat això, doncs, acceptem, i li he de dir que ho fem de bon grat, que vostè hagi incorporat en el seu discurs idees i propostes que, em sona, formaven part dels programes electorals dels altres grups, també del Grup Lliberal o de la Unió Lliberal, però també dels grups que ara ens trobem en l'oposició. Ens parla, per exemple, de salut i no de sanitat, ens parla de revisió de l'IMI, ens parla, amb altres paraules, però ens parla de viver d'empreses. Fins i tot ens parla d'alguna cosa de la qual vostè, en l'anterior legislatura, feia de vegades broma, com és la cohesió social i que, evidentment per nosaltres no és pas un tema de broma.

De tota manera, Sr. Forné, és difícil pronunciar-se respecte a un discurs, perquè tothom sap que una cosa són les paraules, una cosa són els discursos, i una altra cosa molt diferent és, després, les realitzacions concretes. Cadascú dona un significat diferent a les paraules i és evident que allà on uns entenen unes coses, doncs, uns altres n'entenen unes altres. És a dir, la partitura és la mateixa però la interpretació de la partitura, sovint, és molt diferent.

Més que un discurs polític, jo entenc que el que vostè va fer és, bàsicament ahir, va ser un llistat de realitzacions ministerials, possiblement enllaçant

amb la feina que hi ha feta en aquesta passada legislatura, mancades de direcció política, d'allò d'un gran projecte polític i, que són el resultat d'una opció conservadora que, a mi em sembla, sí que ha sabut superar les incoherències que vostès mateixos, o en tot cas el nucli del Partit Lliberal, defensava en el programa del 1993.

Vostè ens deia ahir que havia centrat o que centrava la seva futura acció de Govern en tres grans eixos: l'expansió econòmica, el progrés i la solidaritat. Jo entenc que en el discurs que vostè, doncs, ens va llegir ahir, sí que es parlava d'expansió econòmica. De tota manera m'han quedat alguns dubtes sobre això i li demanaria si ens els pot aclarir. Per exemple, doncs, m'ha quedat dubte respecte a la liberalització de la Llei de societats, respecte al sistema tributari, respecte a l'obertura bancària, m'ha quedat dubte respecte a la coresponsabilitat fiscal amb els comuns, a un cert discurs, que jo entenc, reflecteix un cert aire de renúncia davant dels comuns quan ens assabentem que alguns d'aquest comuns comencen ja a retirar recursos que hi havia davant el Tribunal Constitucional.

Jo entenc que en el discurs es parla poc de progrés. Nosaltres trobem a faltar en el seu discurs una voluntat clara de desenvolupar el títol II de la Constitució. Pràcticament no hi ha cap referència al desenvolupament de drets i llibertats fonamentals. En algun moment del discurs, vostè diu que potser és el moment de fer balanç dels compromisos que s'han adquirit. No sé si aquest balanç, aquesta mena de "paradinya" i, perdoni'm l'expressió futbolística, doncs fa referència al desenvolupament de drets i llibertats fonamentals. Nosaltres entenem que això no hauria de ser així, ens hauria agradat, en tot cas, una afirmació més clara de drets i llibertats.

Pel que fa a la solidaritat, jo entenc que malgrat que vostè ho posí com un dels eixos del seu discurs, la seva filosofia deu ser que la solidaritat, doncs, "va de soi", va d'acord amb les seves propostes, perquè jo entenc que hi ha una voluntat afirmativa molt escassa de polítiques solidàries.

M'ha estranyat no trobar en cap moment cap referència al tema de l'habitatge, quan és evident que aquest ha estat un tema central en la campanya, i és evident que tots els grups que estem ara asseguts en aquesta Cambra, doncs, en les propostes que fèiem als electors n'hem parlat molt i, segurament, en el "medallisme" parlamentari el tema de l'habitatge ha estat un dels temes principals. No hi ha cap referència al tema de l'habitatge en el seu discurs.

Vull preguntar-li més en concret, o demanar-li, si us plau, aclariments més concrets sobre algunes

afirmacions que conté el seu discurs. Ens diu, per exemple, que cal desenvolupar la Llei d'immigració, en el discurs; potser abans de desenvolupar-la caldrà fins i tot fer-la. Ens diu que té un Projecte de llei laboral, evidentment nosaltres ens felicitem d'aquestes propostes, d'aquests projectes. Ens diu que lluitarà per consolidar el treball per als ciutadans d'Andorra; jo voldria dir-li que m'alegro i comparteixo totalment la sensibilitat que vostè va manifestar el dia de la Constitució, quan, doncs, d'alguna manera la seva remarca de protegir els treballadors que fa molt temps que estan instal·lats a Andorra va totalment en el sentit del que nosaltres hem anat defensant, no només ara, sinó durant la campanya. Em sorprèn, i quan vostè parla de la supressió del sistema de quotes, li demanaria, doncs, un aclariment. Compartim amb vostè la necessària presència davant de la Unió Europea, creiem i així ho vam dir, que és necessari que hi hagi "lobby", un "lobby" important davant de la Unió, "lobby" important a Brussel·les i davant dels centres de decisió que afecten Andorra.

Pel que fa a finances i pressupost, creiem que hi ha una certa disfunció entre allò que són els objectius que vostè anuncia en el discurs, d'aconseguir un sector públic més competitiu, d'optimitzar els ingressos i la distribució dels recursos, i el que són, després, les primeres propostes legislatives, que tornen a sonar a una música que en tot cas no és la nostra, és a dir loteries, Llei del joc. Ens torna a parlar que aquestes serien les primeres mesures a realitzar.

Ens parla també en el capítol de finances i pressupost, d'un nou sistema financer. M'agradaria saber alguna cosa més en concret d'aquest nou sistema financer. Estan disposats a complir els terminis de l'obertura bancària? Sí? No? En quin nou sistema financer estan pensant, molt diferent de l'actual? Quan parlen de transferències, també em dóna la sensació que malgrat que, com diu molt bé en el discurs, hi ha hagut dos recomanacions unànimes de la Comissió de Finances del Consell respecte a la revisió de Llei de transferències, trobo que la seva posició és extremadament prudent. Veig que en el discurs diu "reflexionar en l'anàlisi sobre la Llei de transferències", no reflexionar sobre la Llei de transferències, no analitzar sinó reflexionar l'anàlisi. Escolti, segur que ho estudiarem molt això, perquè tanta reflexió i tanta anàlisi dóna la sensació que aquí també tenim una certa..., no sé si portem el fre de mà posat.

Pel que fa a l'economia un aclariment, voldria saber que significa en clau lliberal, reestructuració, és una cita, "reestructuració del sector públic adaptant el seu volum a les necessitats reals". Quines són les

necessitats reals, més sector públic o menys sector públic?

Compartim, evidentment, pel que fa a l'economia, l'objectiu de creació de riquesa de treball. Hem trobat a faltar, també, una reflexió quan parla del que són infraestructures, una reflexió sobre la televisió i sobre tota la possibilitat de desenvolupar les tecnologies audiovisuals, tema de plena actualitat en els països de l'entorn.

Creiem que quan vostè parla de la ..., hi ha un capítol en el seu discurs que parla de promoció de nous sectors d'activitat, és vague aquest capítol i li demanàriem també més precisió sobre el tema.

M'agradaria també, si no és abusar, que m'aclarís què significa "desenvolupament equilibrat i sostenible", pel que fa a ordenament territorial, en clau lliberal. És a dir, què vol dir en clau lliberal "desenvolupament equilibrat i sostenible", perquè aquí, també, em sembla que les paraules poden significar..., una mateixa paraula pot significar coses diferents segons com es toqui una mateixa partitura.

Miri, túnel d'Envalira, ja ho hem dit altres vegades que nosaltres no estem d'acord en el traçat actual, les condicions de desenvolupar el túnel d'Envalira, doncs, eren unes, i sembla que les condicions concretes feien que es podia modificar el posicionament, en fi, no m'estendré aquí.

Direcció General de Trànsit, tampoc ho entenem massa bé, no sabem massa bé si aquesta dimensió adequada del sector públic lliberal, doncs, es va produint creant noves direccions. És evident que el trànsit és un problema, no sé si la millor mesura perquè hi hagi un bon trànsit a Andorra sigui crear direccions generals; en fi, no ho sé, potser sí que és una bona solució.

Ens felicitem doblement en l'apartat de salut i benestar social, d'una banda per incorporar el concepte salut en lloc de sanitat; la sanitat intervé quan s'ha perdut la salut, i també pel fet que es produeixi aquest reagrupament entre les polítiques de salut i de benestar social.

Pel que fa al capítol d'educació, ens parla d'una universitat virtual, ens diu que es crearà una universitat virtual. De fet, pràcticament ja està creada, el seu Govern va adquirir una sèrie de compromisos, amb -diria jo- poc respecte cap al Consell General, i que fan que ja tinguem una sèrie d'obligacions cap a la Universitat Oberta de Catalunya, en aquest sentit.

Compartim la preocupació en la millora de les infraestructures escolars. Sovint les infraestructures escolars han estat parents pobres, mentre que no han tingut cap dubte a gastar molts cèntims en segons quines infraestructures. Segons quins

col·legis, i em puc referir concretament a l'Escola Andorrana, ja que pateixen un dèficit estructural que fan que hi hagi un cert sentiment de desatenció. Ens agradaria que això fos arreglat i que tingués una sensibilitat més gran.

Ens agrada, també, que es refereixi a l'esport des de l'àmbit de la integració i la cohesió social. Coincidim amb vostè, també, i finalment per acabar aquest repàs concret en la necessitat que hi hagi una gran col·laboració en política exterior, que sigui una qüestió d'Estat. Per part nostra ja li oferim la nostra col·laboració, que serà tanta com vostès vulguin, i esperem que aquest cop no sigui selectiva cap a alguns grups i no cap a d'altres, com en algun moment ens va donar la sensació que va passar en la passada legislatura.

Miri, Sr. Forné, ja vaig acabant, jo penso que vostè disposa d'una àmplia majoria en aquesta Cambra. Vostè ha sabut, i la seva coalició, ha sabut, jugar al joc electoral millor que ningú, millor que cap dels altres, però a mi em sembla que és bo, també, que tingui en compte que hi ha hagut una majoria d'electors que van decantar el seu vot cap a d'altres opcions. Penso que malgrat que la majoria sigui la que és, i evidentment, doncs, aquest és el joc que hi ha i és el joc que, francament i honestament, s'ha de jugar, doncs, tingui present també, que hi ha una sensibilitat social o, que hi ha altres sensibilitats socials, que no és només aquesta.

Per part del nostre Grup, per part d'Iniciativa Democràtica, nosaltres exercirem una oposició ferma, una oposició quan calgui, dura, exercirem la nostra funció constitucional de control, i també ho farem de manera constructiva. No estem aquí per dir a tot que no, quan el seu Govern, doncs, tiri endavant iniciatives que creguem que vagin en benefici de tots, doncs, no tindrem tampoc inconvenient a compartir-les, però serem especialment vigilants i ens sentirem alliberats d'una part de la responsabilitat que potser vam tenir en l'anterior legislatura.

Voldria remarcar, Sr. Forné, que tanta és la seva força i tan poca la nostra, que ben bé podria ser que el debat polític real es traslladés a l'interior de les seves pròpies files, i això podria fer que el diàleg parlamentari es convertís en un pur simulacre. Tanta és la seva força, que ben bé podria ser que malgrat la voluntat de diàleg, vostè acabés menystenint aquesta Cambra i els grups de l'oposició. Esperem que no siguin aquests els efectes de l'anunciada primavera liberal; ja se sap, Sr. Forné, la primavera a uns els provoca al·lèrgies i a d'altres, fins i tot, els pot alterar la sang.

Penso que això no fóra bo: que avui, a Andorra, s'esdevingués cap d'aquestes coses. Administris, Sr.

Forné, la seva majoria amb prudència i no d'una manera prepotent, i recordi, Sr. Forné, i recordi-ho també als seus Consellers, que com vostè mateix diu a la vida tot passa, no hi ha res etern, i tampoc ho serà la primavera sigui aquesta lliberal o no.

Per acabar, deia a l'inici, que aquest era un discurs amb poc contingut polític, des del nostre punt de vista un discurs continuista i de gestió. Però que, malgrat això, hem cregut reconèixer en el seu discurs idees nostres, idees també dels altres grups de l'oposició, crec poder dir que en el seu discurs les idees les han posat entre tots. Els vots, per tirar-les endavant, evidentment els ha aconseguit vostè. Ara ens caldrà veure qui prendrà de veritat les decisions, quines seran les accions que s'emprendran, a quins interessos respondran, i a qui, de veritat, afavoriran aquestes decisions.

Si nosaltres estiguéssim en el seu lloc, defensaríem de ben segur l'interès general; esperem que vostè també ho faci així per no donar raó a tots aquells que només veuen darrere la seva coalició, un cúmulo d'interessos particulars, ben concrets i ansiosos per imposar-se. Esperem que no sigui així pel bé d'Andorra.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies, Sr. Mateu.

Tot seguit, també pel Grup Mixt, passo la paraula al Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies, Sr. Síndic.

Faig la meva intervenció en nom dels Consellers elegits de Nova Democràcia, però també de manera especial en nom dels 1.471 electores i electors, ciutadans d'aquest país, el 17,6% dels electors, que ens van donar el seu suport i el seu vot a les eleccions generals.

Sr. Forné, ahir al matí vam escoltar el seu discurs d'investidura. Ho acaba de dir el company Vicenç Mateu, és un discurs d'orientacions generals, i em sembla que, en llegir-nos, ministeri a ministeri, una llista de generalitats, vostè va procurar no aixecar cap aresta per fer saltar alguna espurna de polèmica.

Per tant, nosaltres ens limitarem a fer uns comentaris de política general.

Com sabeu, la mateixa nit del dia 16 de febrer, ja vam dir que a la Unió Liberal li corresponia formar Govern en ésser la formació més votada, i que ara ja no hi hauria excuses; vostè mateix també ho va reconèixer,

que el que es fes o es deixés de fer seria responsabilitat vostra.

La voluntat dels electors, del 42,3% dels electors, us ha donat la majoria. Teniu l'estabilitat necessària i l'hauríeu d'aprofitar per desenvolupar programes concrets, fugint de generalitats i frases fetes.

Nosaltres, naturalment, venim a la Casa de la Vall a defensar el nostre projecte polític i el nostre programa perquè les eleccions les ha guanyat una opció conservadora que no és la que nosaltres defensem i que tampoc és compartida per una majoria dels electors. Dèieu, ahir, que la voluntat dels electors ha estat diàfanament clara.

Efectivament, un 57,7% dels electors no us van votar, Sr. Forné.

Des d'aquesta perspectiva s'entén millor que ja d'entrada ens hagueu manifestat la vostra voluntat de diàleg. Davant la vostra mà oberta heu de saber que nosaltres tindrem la màxima disposició a consensuar els temes d'Estat.

I sobre aquests dos elements assentarem la nostra tasca d'oposició, la defensa del nostre projecte polític i la disposició a consensuar els temes d'Estat. Us podem dir que volem fer una opció d'oposició serena. Que serà ferma i molt crítica, però que cuidarem que mai no perdi la forma necessària per mantenir aquesta serenitat i per intentar evitar la crispació.

La legislatura que avui comença hauria de caracteritzar-se per la seva tolerància. Voldríem que s'assentés a la Casa de la Vall i a l'edifici administratiu aquella concepció europea de la democràcia que fa que determinades pràctiques siguin tan importants com les normes fonamentals escrites. O, fins i tot, més importants que les normes escrites: el reconeixement mutu entre les forces polítiques més que no pas la mecànica dels reglaments parlamentaris.

Perquè, i això és fonamental, s'entén per democràcia no pas un senzill procediment d'obtenció del poder, sinó l'imperi d'una sèrie de valors a la realització dels quals ha de servir el poder i sense el respecte dels quals fins i tot el poder democràtic s'esberla com una closca buida.

No hi ha res més antidemocràtic que el tancament i l'autoblindatge del poder aconseguit democràticament.

Estic parlant de normes que, per ésser a Europa tan generalment assumides i indiscutides, no hauria de ser ni tan sols necessari comentar.

Unes normes que donen a tots els partícips sensació de seguretat. Perquè la llibertat no és res si no es té la consciència que hi ha seguretat en les relacions institucionals.

Des del dia 16 de febrer fins avui, s'han donat ja algunes manifestacions preocupants d'un mal estil en les formes democràtiques.

La tradició constant, més enllà dels textos, havia volgut fins ara, Sr. Forné, que el Govern entrava com a Govern en funcions quan es convocaven unes eleccions generals i, cessava totalment el dia mateix que es proclamaven els resultats.

Des de la proclamació dels resultats fins a l'elecció del nou Cap de Govern no hi havia Govern. Ni en funcions.

Així ho entengué el Sr. Josep Pintat entre el desembre de 1989 i el gener de 1990, i així ho aplicà igualment el Sr. Oscar Ribas l'abril de 1992 i entre el desembre de 1993 i el gener de 1994.

Vostè ha oblidat aquesta sana pràctica democràtica i ha mantingut operatiu un Govern en funcions adoptant acords que anaven molt més enllà de l'administració ordinària. Ha deixat en funcions una Ministra de Finances que, havent estat elegida Consellera General, feia encara més cridanerament incompatible aquesta manera de fer.

Heu començat molt malament. Confíem, nosaltres, que rectifiqueu i que a partir d'ara sabreu guardar les formes.

És cert que tot discurs d'investidura és genèric però els ciutadans haurien agraït algunes coses concretes. Esperàvem de la vostra àmplia i ampliada majoria l'audàcia intel·lectual i política de concretar alguna cosa.

Hem quedat decebuts. Ens heu llegit generalitats i obvietats com si presentéssiu un informe de directors de ministeris.

Voleu millorar la funció pública i el servei al ciutadà, però en cap moment feu referència a la necessària transparència de l'Administració, transparència en la contractació de personal i en l'actuació del Govern.

Heu tractat d'esquitllada la qüestió cabdal de la delimitació de competències amb els comuns i heu plantejat una hipotètica i ambigua reforma de la Llei de transferències.

Ni tan sols no ens heu aclarit si fareu el que han dit aquests dies a la premsa els Cònsols Lliberals: canviar la Llei de l'ordenament tributari i la Llei general de les finances públiques que foren votades per unanimitat en aquesta sala el passat mes de desembre. Haurem d'esperar a veure què passa.

Més decebuts encara hem quedat amb les minses referències que heu fet al benestar social i a l'educació.

Sapigueu que tenim com una obligació defensar i reforçar l'estat de benestar, perquè només és en aquest marc de coresponsabilitat i solidaritat que es pot trobar la igualtat d'oportunitats i evitar la fractura social.

Les tímides propostes en matèria de benestar social traeixen la clara inspiració conservadora de la vostra política amb una proposta d'ajudes socials selectives quan el que cal és una política social global. No es pot retallar un estat del benestar que encara no hem aconseguit.

Andorra és encara lluny de l'estat de benestar en termes europeus avançats.

Heu parlat, en l'àmbit de la política d'interior, d'introduir els delictes "de caire polític-econòmic" en el Codi penal. Si l'al·lusió fa referència a la corrupció i el tràfic d'influències val més dir les coses pel seu nom, com pensem que fa referència això. I ja hi estem anant, ja sabeu que des d'ara compteu amb el nostre suport.

Hem trobat d'un cert mal gust indicar el preu del lloguer de la seu de la justícia, i silenciar-ne altres com per exemple els que es deriven de la instal·lació del Ministeri d'Educació a la seu d'una entitat bancària.

En política exterior, la prudència, contundència i personalitat que voleu portar com a exemples de la vostra actuació mereixen alguna matisació.

Per exemple, els convenis de circulació i establiment de ciutadans d'Espanya, França i Andorra, i la seva vinculació amb el Tractat de readmissió, mereixien més prudència en la negociació i més contundència en la defensa de la sobirania andorrana en la qüestió de la readmissió.

En la qüestió de l'adhesió a l'Organització Mundial del Comerç, que com sabeu va comptar des del primer dia de l'anterior legislatura amb el nostre suport, s'havia d'haver actuat també amb més personalitat i no pidolar, com vàreu fer, el vist i plau de França i Espanya.

Pel que fa a les finances, no acabem de veure què enteneu per "optimitzar ingressos" i ja no ens creiem que pugueu voler la racionalització i el control de la despesa pública, insistint a parlar de "manteniment d'un equilibri pressupostari" quan en l'exercici 1996 vàreu portar al Consell crèdits extraordinaris per més de mil cinc-cents milions de pessetes. És a dir que vau gastar mil cinc-cents milions de pessetes fora del pressupost, així ens és fàcil equilibrar el pressupost.

És una obvietat dir que s'ha de continuar el desplegament de les lleis del sistema financer. Els objectius d'aquest desplegament ja foren fixats l'any

1993 i s'han anat confirmant en la legislatura passada.

L'obertura del sector s'ha de fer perquè així ho diu la llei i no calen més adjectius qualificatius per dissimular o desvirtuar un objectiu que no és negociable.

En aquest àmbit caldrà treballar seriosament i amb transparència perquè ningú no es pugui pensar que són alguns consells d'administració els que orienten la legislació bancària.

Ens alegra també saber que "... s'ha de redefinir el model tributari del país...". Pensàvem que en el vostre programa amb les taxes judicials, els bingos i els casinos ja n'hi hauria prou.

Proposeu un tribut sobre les transmissions oneroses de béns immobles oblidant que aquest és un tribut comunal que, en tot cas, s'haurà de negociar amb cada Comú. Comptat i debatut, a part de jugar ara toca estudiar, redefinir i negociar amb els comuns, i el més calent a és l'aigüera.

En l'àmbit econòmic heu fet una fosca referència a la "reestructuració del sector públic" que, sabedors de la vostra dèria privatitzadora de FEDA i l'STA, ens preocupa. Sapigueu que vetllarem perquè no es malbarati el patrimoni de l'Estat.

Quant a la Cambra de Comerç, crec, sincerament, que heu emprat un mot inadequat. No podeu pretendre "seguir unes línies de col·laboració" que han brillat per la seva absència. Admetem i aplaudim que ara les vulgueu establir, aquestes línies.

Pel que fa a la promoció de nous sectors d'activitat us atribuïu abusivament la paternitat política del Tractat de lliure pràctica amb la Unió Europea, la creació de l'Oficina de Marques i la Llei de formació professional, quan tot ha estat obra, conjunta i consensuada, de tots els Grups Parlamentaris de l'anterior legislatura.

Sembleu molt preocupat pel tema dels "riscos naturals de caire extraordinari". Val a dir que en tornarem a parlar ben aviat per recordar-vos que el dic que heu projectat a la vall d'Arinsal produirà un nou desastre ecològic i comportarà una greu responsabilitat en donar una falsa aparença de seguretat.

Finalment, hauríeu de tocar més de peus a terra i entendre que voler fer passar Brussel·les pel sedàs del manteniment dels privilegis sense donar res a canvi és impossible.

Com també sabeu molt bé que les societats del tipus "C" no seran viables sense uns convenis internacionals de doble imposició que assegurin la seva competitivitat. No es pot enganyar la gent.

En definitiva, i ja acabo, ha estat una llàstima, Sr. Forné. Per primera vegada en els darrers set anys, un candidat a Cap de Govern es presentava davant el Consell amb una majoria molt àmplia i vantant-se de portar l'estabilitat.

Teníeu una ocasió somniada per plantejar un veritable programa de Govern seriós i aprofundit. L'heu malbaratat. Ens heu servit un plat reescalfat dels vostres discursos del gener i del desembre de 1994. I ara no teníeu pas l'excusa de la inestabilitat i l'absència de majoria clara.

A partir d'avui que sereu elegit Cap de Govern nosaltres passem a ser oposició. El fet que donem un vot negatiu a la vostra investidura no és més que l'expressió d'una situació normal.

Vostès podran comptar amb nosaltres en els temes d'Estat, i comptaran amb la nostra ferma oposició quan els seus projectes contradiguin el que nosaltres representem i hem defensat al llarg d'aquests anys. Perquè, com ahir al matí, vós mateix vàreu reconèixer; que ningú pensi que teniu un taló en blanc.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies, Sr. Bartumeu.

A continuació passo la paraula al Sr. Ladislau Baró, per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M. I. Sr. Ladislau Baró:

Gràcies, Sr. Síndic.

Bé, ahir vam tenir ocasió d'escoltar el discurs programa presentat pel Sr. Marc Forné. I ho vam fer amb atenció, apreciament el seu estil directe i tractant de valorar els aspectes essencials de les seves propostes. La sessió d'investidura ha de permetre el debat i la reflexió al voltant dels principals eixos sobre els quals el nou Govern pensa edificar la seva acció política. A l'oposició parlamentària, en la qual ens situem, li pertoca, en el marc d'aquesta sessió, iniciar les feines de control que haurà de desenvolupar al llarg de la legislatura, tot valorant i sotmetent a crítica i a anàlisi les diferents propostes presentades pel candidat a Cap de Govern.

L'Agrupament Nacional Democràtic vol, per tant, comentar en clau política el discurs que se'ns ha presentat, que ahir se'ns va presentar.

D'entrada, convé esmentar que encetem una legislatura que es defineix per unes coordenades polítiques molt ben delimitades i força diferenciades de les que van caracteritzar l'etapa política anterior, com a mínim pel que fa referència a la distribució de forces en el si del Consell General i, en conseqüència,

a l'important tema de les relacions entre el Govern i el Parlament.

Hem passat d'una situació de fragmentació en la qual hi havia sis forces dins el Consell General, que es movien, dins uns paràmetres d'equilibri relatiu, a un escenari, podríem dir, molt més asimètric en què s'ha constituït una important majoria absoluta de divuit membres: setze per la via de la coalició preelectoral més dos per la via del pacte postelectoral. No calen gaires especulacions per llegir adequadament l'actual composició del Consell.

Ens complau remarcar, Sr. Forné, que les crítiques que vostè formulava fa, aproximadament, tres anys al sistema electoral queden avui -queden en les seves paraules, en les paraules que vam poder escoltar ahir- molt matisades. Per nosaltres, en canvi, el sistema era bo llavors i continua sent-ho avui. Estem convençuts, a més, que els sistemes electorals, tot i que condicionen, no determinen els sistemes de partits, i en aquest sentit, cal reconèixer que l'actitud dels polítics i dels ciutadans hi té molt a veure a l'hora de configurar la composició del Parlament.

En tot cas, és bo que el sistema de partits es vagi consolidant, ja que aquest és un aspecte que incidirà de forma decisiva en la creixent racionalització dels nostre sistema polític.

Se'ns ha presentat, d'altra banda, un discurs programa convencional, estructurat en base als diferents departaments ministerials. Així, se'ns ha fet arribar un catàleg d'intencions força complet, amb algunes mancances, però a la vegada força dispers. Hem de remarcar que algunes de les mancances han estat comentades de forma bastant exhaustiva pels companys que m'han precedit en la paraula i, d'altra banda, també volem constatar que en els darrers tres anys el contingut programàtic de la Unió Lliberal s'ha anat, diguéssim, descolorint, ha anat perdent color, ha anat perdent els seus elements més genuïnament lliberals - com per exemple, en el cas de la política de privatitzacions- a la vegada que el seu programa s'ha anat centrant, s'ha anat situant en una òptica més realista, com a mínim pel que fa a l'àmbit de la retòrica, a l'àmbit de les paraules, una altra cosa de vegades són les actuacions. Potser aquesta metamorfosi té a veure amb les successives incorporacions que en època preelectoral han anat configurant l'actual coalició lliberal o potser ha estat l'anterior acció de Govern la que ha fet tocar més de peus a terra els ideòlegs lliberals.

En tot cas, benvingut sigui el fet que el discurs lliberal sigui cada cop més realista i ens felicitem de veure com algunes de les nostres propostes programàtiques han estat recollides dins l'inventari d'intencions presentat pel Sr. Forné.

La sessió d'investidura no és com vostè ens deia fa uns tres anys, Sr. Forné, l'últim acte de la campanya electoral; no sé si recorda aquestes paraules. Al contrari, nosaltres entenem que és l'inici d'un procés polític en el qual s'hauran de prendre nombroses decisions de gran importància per al país. És el moment de traduir les paraules en fets, les propostes en accions. Com li hem dit, compartim algunes de les seves intencions i estarem atents per veure com i quan tira endavant els diferents projectes anunciats.

No volem avui ser pessimistes en relació amb la seva futura acció de Govern, però sí que ens ha de permetre, Sr. Forné, que li expressem un cert escepticisme que ens queda vinculat a l'experiència política dels dos darrers anys. De qualsevol manera, l'excusa de dir que s'havia de governar en minoria, sense suports parlamentaris, aquesta vegada no hi serà. (En tot cas, el ben nodrit Grup Parlamentari Lliberal serà qui tindrà la paraula, sobretot, en aquesta matèria).

L'Agrupament Nacional Democràtic recull de forma positiva la intenció del candidat a Cap de Govern de comptar amb totes les voluntats polítiques representades al Consell General. En aquest àmbit caldrà passar també del món de les paraules al dels fets. Nosaltres, Sr. Forné, li oferim diàleg i col·laboració a l'hora de tractar els grans temes d'Estat pel que fa referència a la política exterior, al desenvolupament del títol II, entre altres, al rellançament econòmic, etc. Però el diàleg i el consens no són un fi en ells mateixos, sinó que són un instrument per arribar a solucions concretes de problemes concrets. El diàleg també s'ha de programar, i això Sr. Forné a vostè no li agrada gaire, parlar de programació, parlar de model de país, considera que aquestes coses són frivolitats o elements d'excessiva sofisticació o accessoris. Bé, en tot cas, nosaltres sí que hi creiem, i aquí hi ha una gran diferència quant a estil o a manera d'entendre l'activitat política en relació amb nosaltres.

Nosaltres pensem, fins i tot, que el diàleg s'ha de programar, que el consens s'ha de programar, i volem advertir que des d'avui que no s'hi valdrà a invocar a corre-cuita la necessitat de consens amb l'oposició en els temes que s'hagin convertit en allò que se'n diu una patata calenta -que, com que és calenta, té la treus de les mans perquè crema. No s'hi valdrà a dir: allò difícil ho parlem a última hora amb l'oposició i així ens hi mullem tots, quan la cosa ja està ben complicada, i allò fàcil i vistós ho fem directament nosaltres -els del Govern, s'entén- i ens pengem la medalla. El consens no es pot construir, entenem nosaltres, amb presses i a remolc dels esdeveniments. De la mateixa manera que també

entenem que no es pot governar amb presses i a remolc dels esdeveniments.

De qualsevol forma, també hem de reconèixer que la responsabilitat de Govern pertoca a la coalició lliberal i nosaltres serem estrictament respectuosos en relació amb aquesta constatació. Això sí, vetllarem des de la nostra posició parlamentària, perquè l'acció de Govern vagi encaminada a satisfer l'interès general, les necessitats del país i la consolidació de l'Estat de dret. I quan puguem, tractarem que les decisions polítiques que es prenguin vagin en la direcció de modernització i de progrés que nosaltres entenem que el país requereix. Per tot això, hem de remarcar alguns, només en remarcarem alguns, d'altres ja han estat dits, alguns elements del discurs que hem pogut escoltar que ens han provocat una certa preocupació.

Dins l'extens inventari d'intencions que se'ns ha proposat, hi hem trobat a faltar contingut polític. Ens hauria agradat escoltar una definició més precisa de les grans prioritats del futur Govern. Parlar de política és, entre d'altres coses, parlar de diners. Entenem que vostè, Sr. Forné, ha passat de puntetes per alguns temes claus, com són la redefinició del model tributari i l'elaboració d'una política de prioritats en matèria d'inversions públiques. Com s'organitzarà de forma concreta l'esforç del Govern lliberal en relació amb els ingressos i les despeses? Quines seran les xifres i el calendari de les futures inversions? Aquestes són qüestions que haurien de trobar resposta ben aviat.

El cert és que una mica sí que hem avançat. Fa tres anys, Sr. Forné, ens deia que la política fiscal havia de ser clara, precisa, coneguda i mínima, i gairebé no hi afegia res més, i tot seguit proposava una política -diguem-ne- molt valenta, d'inversions. Avui, en canvi, és una mica més explícit en matèria de política fiscal i una mica més prudent en matèria de política d'inversions. De qualsevol forma, nosaltres, el que fem, és demanar-li més precisions, quan i com es gastaran els diners en matèria d'inversions, i quan i com es recaptaran els diners. I entenem que és raonable demanar aquestes precisions en relació amb aquests importants aspectes de política econòmica, a menys que tots plegats ens resignem a treballar únicament amb un catàleg de bones intencions.

Una curiositat que es detecta en el discurs que estem valorant ve donada pel fet que costa de trobar, de vegades, el fil conductor que hauria de donar unitat a l'exposició. Com en algunes novel·les modernes, la narració està sotmesa a importants canvis de ritme i de vegades sembla, en llegir i rellegir el seu discurs, Sr. Forné, com si algunes parts que el componen es deslliguessin del tot, com si

agafessin vida pròpia. Això es pot deduir, per exemple, de la lectura de l'apartat dedicat a les finances i pressupost, a finances públiques, on també els plantejaments més genuïnament lliberals queden rebaixats, diria jo, en donar pas a unes formulacions que en molts aspectes ens complau identificar com a social-liberals, en la redacció de les quals segurament, la ministra de Finances *in pectore* segurament hi té alguna cosa a veure. La llàstima és que en aquest apartat, com dèiem abans, no s'entri en consideracions d'aspectes més concrets, en l'anàlisi més detallada d'algunes de les propostes i, quan s'arribi a concretar alguna cosa, torni a ser el tema ja sabut del joc i d'altres tòpics, ja una mica, ... més característic del programa lliberal.

Volem, a la vegada, remarcar que estem d'acord amb vostè, Sr. Forné, quan planteja la necessitat d'homogeneïtzar els tributs actuals, unificant els tributs generals i els comunals, per això hem trobat a faltar, amb una mica d'estranyesa, en el seu discurs, i això ha estat dit també ja, la seva opinió en relació amb el que ja és un dels primers temes de l'agenda política de la legislatura: el recurs i la posterior contraproposta que els Cònsols han elaborat en relació a les lleis d'ingressos tributaris i de finances públiques.

També pensem que ben aviat haurà d'anar definint de forma més precisa, perquè lamentablement aspectes importants que ara esmentarem, i alguns altres, doncs, en el discurs que vam sentir no queden massa ben reflectits; aspectes com són la política del tabac, el desenvolupament del sistema financer o, per exemple, la continuïtat de la política de crèdits d'habitatge de la qual no hem sabut trobar referència en el seu discurs.

Bé, li hem dit que en moltes de les coses que diu hi estem d'acord, en d'altres hi trobem mancances i, d'altra banda, doncs, algunes de les coses que diu ens porten a dubte. Per exemple, la reorganització de l'Administració pública vostè la va anunciar fa molt temps, i amb els dos anys que ha estat al Govern no l'ha dut endavant, com a mínim amb prou èmfasi; la borsa de treball ens diu que la farà, però, bé, vostè tenia un acord del Consell General que li deia que la fes i no la va fer. Per tant, ens permetem posar unes grans cometes en una part dels discurs programàtic que ahir ens va presentar

A més, Sr. Forné, en el discurs que ahir vam sentir, en diferents ocasions, vostè aprofita l'avinentsa per recordar-nos el "tamany" i la solidesa de la seva majoria. En el primer aspecte, el "tamany", doncs, hi estem totalment d'acord: $16 + 2 = 18$. I aquí no hi ha res a dir. Pel que fa, en canvi, a la consideració sobre la solidesa, i sense intenció de fer cap judici previ en termes absoluts, deixi'ns, Sr. candidat, recuperar aquell escepticisme al qual abans ens

referíem per preguntar-vos sobre quin serà el ciment per mitjà del qual es solidificarà la majoria. (Estem convençuts que el President del Grup Parlamentari Lliberal, que és arquitecte, sabrà apreciar la qualitat del nostre símil.)

La solidesa de la nova majoria es construirà, potser, en base a un esforç conjunt de part de tots els seus membres a partir de criteris de regulació i de programació?

O bé, la cohesió es trobarà al voltant d'una suma d'inversions disperses de gran impacte pressupostari, sovint explicitat en l'experiència anterior en forma de crèdits plurianuals, o de crèdits extraordinaris d'impacte tant pressupostari com territorial? Es trobarà la cohesió a partir d'aquestes inversions disperses?

El temps, segurament, donarà resposta a aquests interrogants que ens hem plantejat. En qualsevol forma esperem que els costos necessaris per mantenir sòlida la majoria no vagin en detriment de la consecució dels objectius polítics, econòmics i socials que el país requereix.

En qualsevol cas, sembla plausible pensar que ens endinsem en un període d'estabilitat política. Aquest és un requisit necessari per poder construir polítiques públiques eficaces. Però no n'hi ha prou amb l'estabilitat. Cal elaborar, des d'un compromís polític, projectes i cal portar-los a la pràctica. Aquesta és la feina que haurà de fer el Govern. Per poder governar cal tenir d'entrada una majoria, però també cal tenir unes prioritats polítiques clares i un calendari d'actuacions concret. Per aprovar un projecte de llei n'hi ha prou amb tenir la majoria, però per fer una bona llei hi ha d'haver reflexió, hi ha d'haver diàleg. La majoria ha de ser sòlida, però també ha de ser eficaç i negociadora. No n'hi ha prou amb vèncer en les votacions parlamentàries. Cal també convèncer tant el conjunt dels parlamentaris com els ciutadans.

Ahir el candidat a Cap de Govern ens venia a dir: ja és primavera a la Coalició Lliberal. Potser sí, però, compte, de totes maneres, a no ensopegar amb alguna gelada tardana o amb alguna calamarsada.

El cert és que tots plegats hem d'acceptar el nou escenari polític i ens hi hem d'adaptar. Sr. Forné i Srs. de la Coalició Lliberal, enhorabona per la seva victòria electoral i administrin amb saviesa la majoria absoluta obtinguda en les últimes eleccions.

L'Agrupament Nacional Democràtic, per la seva part, farà des del diàleg, les feines pròpies de l'oposició parlamentària, controlant l'acció de govern i treballant amb rigor per ser alternativa de govern, tot assumint els consells de Bertrand Russell que fem nostres, i amb aquesta cita, si em permeten,

acabaré: “cal tenir el valor d’acceptar les coses que no es poden canviar; cal tenir prou obstinació per canviar les que es poden canviar i cal tenir la intel·ligència indispensable per no confondre les unes amb les altres.”

Moltes gràcies, Sr. Síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies, Sr. Baró.

Passo la paraula al Sr. Antoni Martí, pel Grup Lliberal.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Gràcies, Sr. Síndic.

Abans que tot, Sr. Forné, potser perquè veig una certa inquietud en el Sr. Baró, dir-li que hem fet una anàlisi i hem analitzat en profunditat l’estructura del nostre partit i no hi hem detectat a hores d’ara cap signe d’aluminosi; per tant, a partir d’aquí, sàpiga que, almenys de moment, la cohesió, i això també ho dic amb clara referència al Sr. Vicenç Mateu, que també tenia alguna inquietud, és evident i la demostrarem al llarg d’aquests quatre anys

Sr. Forné, vostè ha sentit les dos intervencions del Grup Mixt i del Grup Parlamentari Agrupament Nacional Democràtic, catàleg d’intencions, diuen, discurs convencional, manca de pes polític, llistat polític conservador. Que és fàcil, això de dividir la societat andorrana entre conservador i no sé què més. I que és fàcil de dir, també, que el vostre discurs està faltat de sensibilitat, està faltat de temes tan importants com solidaritat. En tot cas, jo, Sr. Forné, he estat defensant-lo aquests últims anys, el conec profundament i vertaderament estic convençut que potser té alguns defectes, però la falta de solidaritat, segur que no.

En referència al seu discurs, Sr. Forné, satisfacció és segurament la paraula encertada per definir el sentiment del Grup Lliberal, una vegada escoltat el seu discurs.

Satisfacció, perquè entenem que el seu discurs ha estat clar i sobretot realista, i també perquè és el reflex del compromís electoral de la Unió Lliberal, àmpliament desitjat pel poble andorrà.

Satisfacció, perquè cada una de les àrees del seu discurs està marcada per mesures dinamitzadores de l’economia, reactivació que consolidarà el benestar social, ja sigui de forma directa o de forma indirecta.

Difícilment Andorra podrà ser solidària i podrà defensar posicionaments de sensibilitat social si l’economia andorrana no funciona. I això, els liberals ho entenem i en fem una prioritat.

El seu discurs, com he dit abans, té la virtut de ser realista. Cada una de les seves proposicions són també, al nostre entendre, i ho vaig dir ahir, realitzables, perquè vostè amb l’experiència d’aquests dos últims anys ha sabut defugir de demagògia i la utopia a l’hora de presentar el seu projecte polític.

No podem estar d’acord de cap de les maneres amb els arguments esgrimits per l’oposició el mateix dia d’ahir, davant dels mitjans de comunicació, i repetits avui al llarg de les diferents intervencions, quan es parla de la manca de contingut i de realisme del discurs presentat per vostè, únic candidat a Cap de Govern.

Segurament, si el seu discurs hagués estat més detallat i concretat tan sols en alguns apartats, se l’hauria acusat de no tenir un projecte global. En fi, i tal com he dit abans, la nostra satisfacció és que el discurs s’ajusta al que majoritàriament van votar, al seu dia, els electors.

Quan vostè diu que la mà quedarà oberta per als qui la vulguin agafar per treballar pel país, el Grup Lliberal ho comparteix, sabedors que al llarg d’aquesta legislatura s’hauran de votar projectes de llei que afectaran tota la societat andorrana i, doncs, el consens. Si aquest consens és possible, el desitgem per tal que lleis tan importants com la Llei d’immigració o la reforma del Codi penal, puguin perdurar al llarg del temps, independentment del color polític que hi pugui haver al Govern, en aquells moments.

La meua intervenció no va dirigida a una anàlisi exhaustiva, punt per punt, dels diferents apartats en què el nostre candidat ha dividit el seu discurs, sinó que es tracta de ressaltar els punts fonamentals que, al nostre entendre, són aquells al voltant dels quals haurà de girar la política que s’ha de dur a terme en aquesta legislatura.

Pel que fa referència a l’apartat intítulat “Interior i justícia”, no hi cap el menor dubte que cap dels Consellers qüestiona la urgència de legislar sobre els textos que vostè va desglossar ahir, com són: la Llei d’immigració, el Projecte de llei laboral, la regulació de la carrera judicial, el nou Codi penal, l’establiment d’un batlle de menors o la figura del raonador del poble, que recordem aquí, però per als que també pensen que nosaltres no tenim aquelles sensibilitats, va ser un projecte presentat o que volia presentar el Grup Lliberal a l’última part de la legislatura.

I totes aquestes lleis desenvolupen, en part, el títol II de la Constitució.

Hem de fer especial menció de la Llei d’immigració i de la Llei laboral. Perquè el Grup Lliberal està

totalment d'acord amb les paraules que va dir el Sr. Forné en el transcurs del discurs del dia de la Constitució, quan va dir i cito: "Haurem d'intentar de fer possible que ningú més n'hagi de dir, amb els ulls i l'esperit plens d'una infinita recança, que després de 25 anys de viure a Andorra se'n torna al país on va néixer i que ja no és ben bé el seu, perquè no té feina al nostre".

Com vostè, som conscients que la manca de llocs de treball afecta també el nostre jovent, i s'ha de treballar perquè aquestes lleis, junt amb altres, permetin que Andorra continuï essent aquell país d'oportunitats i d'iniciatives.

És necessari que les polítiques socials i del mercat laboral, per una banda, i les polítiques econòmiques i financeres, per una altra, siguin concebudes de manera que guardin una coherència entre elles per tal de potenciar al màxim la creació de llocs de treball.

A tal efecte, no podem caure en l'error que la reactivació de l'economia passa per un increment desmesurat de la despesa pública. No és aquest l'objectiu, el nostre objectiu ha de ser el d'anar cap a un sector públic més competitiu que afavoreixi i doni els mitjans necessaris a la iniciativa privada per dur a terme aquesta tan desitjada reactivació econòmica.

L'Estat ha de ser el garant del benestar social, del benestar del país, evidentment, i ha d'oferir un conjunt de serveis que no pot oferir el sector privat i crear el context econòmic i social que permeti la reactivació de l'economia.

Reactivació econòmica que ve de la mà de la política que el seu Govern ha realitzat aquests dos darrers anys pel que fa a la gestió de les finances públiques. El manteniment d'un equilibri pressupostari amb l'optimització i el control dels ingressos i de les despeses públiques, gràcies a la bona gestió que ha dut a terme el seu Govern presentant superàvits pressupostaris i augmentant les inversions, s'ha de mantenir en el futur.

Per altra banda, no podem tancar els ulls a la necessitat d'augmentar els recursos públics, a fi de poder endegar les polítiques econòmiques i els projectes estratègics que generin el dinamisme necessari per reactivar la situació econòmica.

Les necessitats financeres per fer front a les demandes ciutadanes per garantir el model de país, el desenvolupament dels sectors turístics i comercials, la reordenació urbanística, la cada dia més gran projecció internacional del nostre país, la necessitat de donar sortides professionals a la joventut i el manteniment dels avantatges socials obtinguts representa, per una banda, racionalitzar

els recursos de tota l'Administració d'una manera gradual i coherent i, per altra banda, la redefinició del model tributari.

El Grup Lliberal creu que totes les mesures que vostè propugna van encaminades en aquest sentit i són les adients per endegar el procés d'augment dels recursos financers que ajudin a garantir la situació econòmica i social i, el que molt bé vostè va indicar, i molt important, mantinguin un dels nostres actius com a país, que és el diferencial fiscal.

Des del Grup Lliberal sempre hem defensat la implantació de mesures que no tan sols augmentin els recursos sinó que busquin i ajudin a la reactivació econòmica dels sectors més castigats. Així, la reestructuració de l'IMI, la posada en funcionament dels nous règims duaners, són mesures encaminades en aquest sentit i suposaran un impuls al sistema econòmic andorrà.

Per altra banda no podem oblidar una sèrie de mesures que tot i el que diu l'oposició, poden obtenir i suposaran una bona part d'ingressos per a l'Estat, com són les que poden provenir del sector de les loteries i altres jocs estrangers, que en l'actualitat a Andorra no està regulat.

També el Projecte de Llei de societats tipus "C", conjuntament amb la regulació de la propietat intel·lectual i artística permetrà la implantació de nous sectors econòmics que, a part dels recursos que pugui obtenir l'Administració, generaran noves possibilitats econòmiques molt importants per al conjunt del país.

Estem d'acord amb vostè quan diu que hem de reflexionar profundament sobre l'aplicació de la Llei qualificada de transferències als comuns, ja que la contenció i la racionalització de la despesa pública no són tan sols un problema de l'Administració central, sinó que totes les administracions han de ser conscients del que comporta un augment desmesurat de l'endeutament públic.

Així mateix, aplaudim la visió de prudència i de seriositat amb què ha tractat la reordenació del sistema financer, ja que el que es pretén és que d'aquesta reordenació en surti beneficiat, i molt beneficiat, el ciutadà, però garantint, alhora, l'estabilitat d'un sector tan important per a Andorra, i això, Sr. Bartumeu, no vol dir capitular davant dels consells d'administració del sistema bancari andorrà, nosaltres ho vam demostrar al llarg de l'última legislatura amb la feina feta per la ministra de Finances.

Canviant de tema, quan vostè parla d'ordenament del territori, ens felicitem quan diu que donarà màxima prioritat per enllestir la Llei del sòl i quan parla de mesures poc costoses, com l'agència de

mobilitat que, sense ser, aquestes mesures, oneroses, sí que poden ser molt efectives i de manera immediata.

Mirin, estudiar totes les possibilitats terrestres i aèries no és tan sols necessari, no fer-ho seria abdicar i deixar passar oportunitats que en un món en plena evolució podrien deixar Andorra en un segon terme.

Totes les inversions en infraestructures no són tan sols coses que puguin afavorir la comunicació interna i externa del país, sinó que afavoreixen l'economia en general.

Cal destacar també de manera molt positiva l'apartat del seu discurs referit a política exterior, perquè manifesta la seva clara voluntat i la del seu futur Govern de continuar treballant de valent en aquesta matèria; d'aconseguir una presència internacional d'Andorra adaptada a les nostres possibilitats però digna i, com vostè va dir, sobretot, efectiva.

El Grup Lliberal es mostra molt satisfet per la seva voluntat de continuar amb l'esforç de cadires plenes i ben plenes en l'esfera internacional, invertint així la tendència al "laissez faire, laissez passer", que havien practicat anteriors governs, no tan llunyans.

El nostre país ha de tenir una presència internacional productiva en tots aquells organismes on s'hi juguen aspectes importants per a l'esdevenidor d'Andorra. Així s'ha fet durant els darrers dos anys i ens en felicitem, i així s'ha de continuar fent aquest esforç tot al llarg de la legislatura.

Amb la meva exposició, tal com ja he dit a l'iniciar la meva intervenció, no hem pretès fer una anàlisi exhaustiva de tots els punts als quals vostè va fer referència en la seva intervenció d'ahir. Hem volgut destacar alguns aspectes que ens han semblat especialment rellevants, en àrees tan importants com la cultura, l'educació, la sanitat, les telecomunicacions, el medi ambient, no cal dir que subscriu íntegrament el que vostè va expressar ahir en el transcurs de la seva intervenció.

Sr. Forné, i em sembla que és de moda en les intervencions dels Grups Parlamentaris al llarg d'aquesta sessió, vostè va dir ahir, i és veritat, que avui ja és primavera. Sàpiga, doncs, que amb la col·laboració de vostè, del Govern i del nostre Grup Parlamentari haurem d'esmerçar tots els esforços de tal forma que cap esperança no es marceixi.

Avui, Sr. Forné, serà novament escollit Cap de Govern del Principat d'Andorra. Des d'ara el nostre Grup Parlamentari s'esforçarà per tal de mantenir obertes les vies de diàleg amb la resta de Grups Parlamentaris.

Per això s'ha d'apostar per una societat oberta, fonamentada en el lliure mercat, però, també, sense dubte, Sr. Vicenç Mateu, solidària.

Sr. Cap de Govern, sàpiga que el seu èxit serà el nostre i, el que és més important, modestament, pensem que també serà l'èxit del nostre país, d'Andorra.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies, Sr. Martí, per la vostra intervenció.

Havent finalitzat aquest primer torn d'intervenció dels Grups Parlamentaris, teniu la paraula, Sr. Forné.

El M. I. Sr. Marc Forné:

Gràcies, Sr. Síndic.

Voldria, vist el contingut molt dens de les intervencions i la seva qualitat que mereix una anàlisi, li voldria demanar un quart d'hora per ordenar les respostes. Jo crec que valdrà la pena perquè mereix que cada comentari que han fet els membres de l'oposició sigui degudament comentat per tot el que té de bo i tot el que té de criticable, si és que n'hi ha. No serà molt llarg, amb un quart d'hora crec que, si em permet, en tindria prou.

El M. I. Sr. Síndic General:

Molt bé, doncs, se suspèn la sessió fins a les onze i mitja.

(Són les 11.15 h)

(És reprèn la sessió, són les 11.35 h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, doncs, es reprèn la sessió.

Sr. Forné, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Marc Forné:

Gràcies, Sr. Síndic.

Respondré a la intervenció del Grup Mixt, pel que fa al Sr. Vicenç Mateu. M'ha posat tota una sèrie de qüestions; em permetré obviar i passar per alt totes les manifestacions que s'han fet per part dels membres de l'oposició i, encara més, de la Unió Lliberal, del Grup Lliberal naturalment, pel que fa a coincidències i pel que fa al que vostès han dit que coincideixen amb el programa i que, excepte amb algunes de les línies, o que vostès ho tenen en els seus programes, per evitar cansar tothom. És natural

que allà, en els punts en els quals estem d'acord, i que són molts, com sempre s'ha dit, o com sempre almenys hem dit nosaltres, anem tots pel mateix interès que és l'interès del país.

Per tant, del que es tractarà aquí és d'intentar aclarir-los allò que considerin vostès dubtes, fent una prèvia que val per a tots els comentaris i és que el programa d'investidura es pot valorar de les maneres que es vulgui, es pot valorar com un catàleg d'intencions, de bones d'intencions, s'ha dit; vostès ho van dir de seguida ahir mateix als mitjans d'informació; jo, sobre aquest punt, el primer que volia dir és que un catàleg d'una acció política només pot ser de bones intencions; estem tots d'acord, segur, que no n'hi pot haver de dolentes d'intencions quan es va a intentar governar el nostre Estat i el nostre país. El nostre catàleg és un catàleg de bones intencions, segur, perquè és això el que s'ha de presentar davant del poble quan es vol anar a governar i quan el poble ens ha encomanat aquesta feina. Les bones intencions, les més millors possibles, ja estaven contingudes al programa de la Unió Lliberal i s'han transcrit tant com s'ha pogut dins del programa d'investidura sense ser massa exhaustius o massa detallistes. El conjunt de les dues propostes, la que electoralment va obtenir la majoria i la que la desenvolupa davant d'aquesta Cambra, formen la nostra voluntat i la nostra forma d'intentar governar i d'intentar portar la política legislativa des del Grup Parlamentari Lliberal.

Pel que fa a qüestions concretes -potser totes no serà possible-, n'hi ha que per a mi tenen més transcendència que d'altres i, naturalment, vostè ja sap, Sr. Vicenç Mateu, que, sempre que ha fet falta, qüestions molt particulars poden tenir tota la informació que puguem tenir nosaltres, també, de cara a les decisions que prenguem i prèviament a prendre-les, i això també confirma la voluntat del Govern, del Grup Lliberal, de fer-ho així. És a dir, sobretot amb els grans temes, però amb temes també menors que diuen no entendre, com per exemple la direcció general de trànsit, estem disposats a explicar-li el que representa multitud de petits projectes puntuals que poden millorar moltíssim el trànsit del país; això s'ha de veure sobre els papers, s'ha de veure amb plànols.

Anant a temes més importants, he de dir que quan es parla d'habitatge, i això val per comentaris fets per diferents membres de l'oposició, no parlem concretament d'habitatge. Bé, nosaltres vam ser els impulsors de l'habitatge a l'hora de la veritat, de fer la política d'habitatge que s'ha fet, és a dir, una política de crèdits tous i no de construcció d'edificis destinats a habitatge. Per tant, quan això es va fer, es va fer amb l'acord de tot el Parlament, fa dos

anys, que va incloure tots els temes relacionats amb la solució del tema bancari. Això va permetre, com saben vostès, que aquest any s'acabin les mesures preses, i aquí ja m'avanço a dir que tota la reordenació bancària, que està per llei, seguirà el seu camí, seguirà el camí marcat per aquesta llei, i això ho vam demostrar no més tard que el dia 19 de desembre, amb les últimes lleis que van ser votades majoritàriament que continuaven desenvolupant i desplegant el mateix calendari; sobre això no ens apartarem ni un pèl del calendari marcat ni de les intencions que ha portat aquesta Cambra d'una manera totalment majoritària, per no dir unànime, en alguns temes.

Quan vostè em pregunta sobre les quotes, vull aclarir que, quan dic clarament la supressió del sistema de quotes, no vull dir que suprimim les quotes. El sistema de quotes que és heretat del temps dels Srs. Veguers, s'ha criticat sempre, el que és ben clar és que creiem que la Llei d'immigració ha de contenir unes mesures tals que permetin al Govern seu que pugui apreciar a cada moment quina és la necessitat laboral o la necessitat de restringir la vinguda laboral de gent de fora a Andorra. Això, no pot ser que es decideixi des del Consell una vegada l'any amb els problemes que això ha portat, inclús quan sigui una vegada l'any, a vegades hi ha hagut ajornaments importants. El que pretenem que es canviï dins la Llei d'immigració serà el sistema que s'atribueixen les quotes o el sistema que s'atribueixen els permisos de treball, i això serà una discussió parlamentària que es portarà aquí amb motiu d'una llei per la qual he demanat, i en principi he obtingut i els ho agraeixo, la col·laboració de la Cambra amb tots els seus membres, tots els seus grups.

Jo he parlat, naturalment, de la reestructuració del sector públic, aquí hi ha una sèrie de mesures a prendre, segures; per exemple, hi ha d'haver una modificació possible de la Llei de l'ORTA amb relació també al Reglament de l'STA, perquè avui dia mateix hi ha manca de concreció sobre les competències respectives. I és clar, l'STA és una creació que ja fa molts anys que té una gran eficàcia a Andorra, i l'ORTA fa poc temps, però durant el temps que existeixen aquest dos organismes, de diferent estructura però pràcticament parapúbliques les dues, han aparegut coses noves. Com tots sabem, ha aparegut el cable, ha aparegut la possibilitat de les comunicacions, no solament de mitjans de comunicació, sinó també de tot tipus d'intercomunicacions entre les empreses i les persones que requereixen una reglamentació. Això vol dir reestructurar tots aquests sectors que eren pensats en una època que no hi havia tot el que hi ha ara, i aquí hi ha una feina a fer, una feina a fer que permetrà que funcionin totes les ofertes que

proposem perquè el país sigui un país de qualitat, arribi fins a aquest punt.

Pel que fa a responsabilitat -naturalment podríem estar-ne parlant molta estona-; vostès diuen, IDN en aquest cas, que està alliberat de responsabilitats i que ha parlat de la petitesa de l'oposició i de la quantitat de la majoria. Jo voldria dir-vos que no és una qüestió de quantitat, que les idees són tan bones si les exposa una persona com divuit, i que les que siguin bones continuaran sent tingudes en compte per tots nosaltres. No es tracta aquí de pensar que perquè l'oposició està representada per poques persones no puguin, aquestes persones, portar les mateixes idees que si fossin molts, i em sembla que amb això estarem tots d'acord. No tinc cap intenció de menystenir la Cambra; això, evidentment els fets ho demostraran. No hi ha dubte que serà així, i el que li puc dir -i val per a tots- és que, és clar, governar en minoria, doncs, ha tingut les seves dificultats i ha permès un aprenentatge; i els meus companys mateixos, liberals, m'ho diuen repetidament, que segurament n'he après bastant i n'he après en una escola dura però és la millor possible. Llavors estic segur que intentaré aplicar aquest aprenentatge junt amb els membres de govern al Govern a partir d'ara.

El que no puc deixar de dir és que no anem a defensar en cap cas interessos particulars, sinó que anem a defensar els interessos del país, de la manera més àmplia possible, tal com el nostre electorat ha manifestat. Perquè aquí sí que s'ha de fer un comentari, i passaré a comentar les explicacions del Sr. Bartumeu, per bé que ell insisteix des del primer dia que el 42% i tant ens ha votat i el 57% hauria votat unes opcions exclusivament progressistes i amb tot el que això representa de manca de definició del que és progressisme i el que no ho és. Crec que els fets són els que ho han de demostrar i els emplaço que d'aquí a quatre anys puguem definir si la política que farem té un caràcter progressista, segons diuen vostès, o només conservadora, segons també pretenen.

I voldria dir una cosa, que hi ha països del món, molts, la majoria, molts països democràtics d'Europa, que és on n'hi ha més, en els quals les majories absolutes s'obtenen fins i tot amb un 38% de vots, per ser el cas d'Espanya amb alguns dels Governos socialistes, i la seva Constitució, la seva Llei electoral ho permeten així. La nostra Llei electoral ha permès constituir una majoria important en aquesta Cambra que no correspon literalment al nombre de vots, però que a cada una de les parròquies sí que hi correspon. És a dir, s'ha guanyat a cinc parròquies més Ordino; a més a més, s'ha guanyat a la nacional, crec que aquest és el missatge

dels electors. I, és un missatge que ve, per què? Doncs, ve bàsicament, perquè nosaltres vam fer l'esforç d'unir-nos abans de les eleccions, això ja ho vam comentar; no cal que insistim sobre això.

Celebro i felicito, en fi, agraeixo al Sr. Bartumeu que hagi volgut parlar clarament que vol evitar la crispació. Li diré que ja era hora que ho digués, li agraeixo que ho hagi dit. Nosaltres també la volem evitar, sempre ho hem volgut, i recullo molt favorablement aquesta proposta. El seu discurs ha començat d'una manera molt conciliadora, després, lògicament, una part ha estat més punyent en alguns punts determinats, com és lògic des de l'oposició, i ha tornat a acabar també amb una obertura, o amb una acceptació explícita de la mà oberta i del diàleg i li agraeixo que sigui així. Dins el que pugui ser, ho farem així, segur.

Observo un canvi d'estil, una part de canvi d'estil a l'evitar la crispació que potser és deguda, també, a l'anàlisi electoral dels resultats respectius de Nova Democràcia i de la Unió Lliberal, crec que, en fi, vostè té tanta o més experiència política que jo per analitzar-ho i sap les conclusions que n'ha tret, no?, i crec que són bones.

El que no comparteixo gens és la seva teoria referent al fet aquest que no pugui tenir els ministres en funcions. La Constitució ho diu clarament, el Govern estarà en funcions fins que hi hagi un nou Govern, i al Govern que vaig rebre el dia 16 de desembre del 1994 hi havia els ministres en funcions fins aquell matí, fins que va sortir publicat pel BOPA el Decret de nomenament del nou Cap de Govern. Això s'ha fet així i estic segur que s'ha fet amb l'estricta respecte de la legalitat, i així es va tractar tant amb el Sr. Síndic anterior com amb el Sr. Síndic actual, no hi havia... per cap costat ha sortit aquest impediment suposat que diu vostè. Per tant, no digui que hem començat malament; vostè creu que això no es fa com vostè creu que s'hauria de fer, nosaltres creiem que ho hem fet, doncs, d'acord amb la Constitució. I ja en parlarem. Però crec que seria molt difícil imaginar que el dia que es convoquen eleccions desaparegui el Govern i vostè pretén que durant dos mesos el Cap de Govern es quedi sol. Això no pot ser així, suposo que no és això el que volia dir.

Pel que fa a temes que han tractat els dos grups de l'oposició, amb els seus components diferents, sobre els ingressos, sempre és la polèmica que se'ns diu. Els lliberals han fet una política de propostes d'ingressos determinats, etc.; del que voldria que quedés també constància aquí, és que també hem fet una política de despeses. Aquesta política de despeses resulta que dona uns números que són indefugibles. L'any 96 vam fer un 23% més d'inversió que l'any 94, i a més

a més deixant cinc-cents milions de superàvit i una altra quantitat, molt important també, de reducció del deute, fins a mil milions. I això havent invertit un 23% més l'any 96 en relació amb el 94. Això ha estat degut a que s'ha pogut treballar, amb limitacions també, és segur, i que crec que a partir d'ara es podrà treballar sense tantes limitacions. Una d'elles la vaig anunciar en el discurs d'ahir, la possibilitat de tenir els pressupostos, espero, aprovats durant l'exercici natural anterior al que s'han d'aplicar.

Jo crec que això serà així i, per tant, l'eficàcia de l'Administració i la possibilitat de reduir el deute anirà creixent també. No obstant estem al final d'un període que ens hem marcat nosaltres mateixos, que és aquest any, l'any 97, de la renegociació de l'obertura bancària, i per tant de l'acabament de l'obertura bancària, i per tant aquí és on tots plegats hem de fer mostres d'imaginació.

El que voldria dir sobre taxes i quan s'ha dit que, pel que fa a la taxa sobre immobles, el més calent és a l'aigüera, bé si el més calent és a l'aigüera haguéssim actuat d'aquesta manera amb altres impostos com el del bingo, que va ser tan durament criticat avui dia, no podríem dir que per la taxa del bingo, que és una cosa bastant fàcil de regular, com ha estat fet i que no és un incentiu enorme del país des del punt de vista turístic, es pot recaptar quatre-cents cinquanta milions l'any. No són gens menyspreables aquests diners per una cosa tan puntual, per una cosa que ja existia. A més a més, no és crear un sector nou, ja existia, ja ens passava pel costat des de feia anys i panys la possibilitat de recaptar diners amb aquestes activitats de jocs, que és un impost absolutament voluntari. És un exemple del que és, pretendre fer coses i fer-les, la diferència, no?

Pel que fa al treball a Brussel·les, és ben segur que les societats de tipus "C" no seran tan operatives sense convenis; poden ser operatives una bona part, però caldran els convenis de doble imposició, això està en el seu enunciat, quan el tinguin, bé, el tenen vostès perquè ja va ser presentada, s'haurà de tornar a presentar, posteriorment, i llavors veuran que l'enunciat ho diu això, que un dels objectius d'aquesta llei és obtenir un conveni de doble imposició amb tots els països que es pugui.

Bé, el Sr. Bartumeu ha acabat dient que era una llàstima, que hem tingut una ocasió somniada i que l'hem perdut. Nosaltres no l'hem perdut, nosaltres la somniàvem com tots l'ocasió de poder dirigir-nos aquí amb una majoria consolidada per governar bé el país, i l'hem aprofitat. I l'hem aprofitat amb un programa que, si el comparem amb els anteriors programes d'investidura no s'aparta tant de l'esquema que s'ha fet altres vegades, però que si

l'hagués fet amb la forma que es feia a vegades, que era tot un seguit, sense cap interrupció d'idees, unes darrere de les altres, se m'hagués pogut acusar amb més motiu llavors d'incoherència o de falta de concreció.

El nostre programa ha estat concret, precisament és concret, però conté les dues coses. Conté les bones intencions, que només poden ser bones i són intencions per portar a la pràctica, no solament per dir-les, i conté també les realitzacions, i crec que hi ha un bon equilibri, que és una paraula que pel que fa a Andorra la trobo molt encertada entre una cosa i l'altra, entre les intencions i les línies polítiques, i les realitzacions que es deriven d'una experiència de Govern. Una experiència curta de Govern, però important i per la qual podem dir moltes coses que sense haver governat no es poden dir, i en canvi, havent governat amb la Constitució durant els dos últims anys, tenim més preparació, ben segur, per poder-ho fer, i tenim dades que ens permeten dir que la nostra política ha estat bona, però sobretot tenim una cosa, tenim el *refrendament* i l'aprovació dels electors i aquest és el nostre gran compromís.

El Grup Parlamentari de l'AND: el Sr. Ladislau Baró ha fet una exposició amb el seu tarannà de persona professoral; permeti'm que li digui, és a dir, una persona que sap analitzar les coses des de l'origen per treure'n conseqüències i d'una manera molt reflexiva -i ja m'agradaria poder-ho fer com vostè ..., però vostè des de la seva experiència política diu que no troba prou clar el polític en els discursos, i ho va dir ahir ja que no hi troba pes polític. Bé, en fi, això és la valoració de cadascú, podríem veure què considera vostè que té pes polític i què no en té. No? Hi ha infinitat de varietats que podrien ser analitzades. Sobre crítiques nostres anteriors al sistema electoral, ben cert que individualment cadascú ha parlat de crítiques. Jo ara repassava una revista de l'any 73 en la qual escrivíem el Sr. Bartumeu i jo, en la revista Tribuna, del que dèiem allà i del que diem ara, naturalment ha passat una època, ha canviat el país tantíssim que pot haver canviat tot. El que passa és que les idees que de vegades un les posa com a ideals, -vostè ho sap més que jo perquè vostè formava part del pacte constitucional i del treball constituent-, que en algun moment s'ha de saber transigir i anar cap a resultats efectius amb coses que siguin, no de la satisfacció de tothom però de la màxima satisfacció possible de tots. Això és allò que vostès van fer, els constituents, i jo els he felicitat més d'una vegada, tots els que hi eren, al moment de fer la Constitució i la Llei electoral. El resultat el tenim ara. Aquesta Llei electoral que era tan difícil d'aconseguir, nosaltres dèiem també que seria molt difícil amb ella

d'aconseguir majories, i ens ha permès aconseguir-les. Per tant, és una Llei més bona del que molts es pensaven, però saben que va néixer d'unes circumstàncies difícils i que va néixer malgrat tot i, déu n'hi do de la diferència que hi ha entre aquesta i l'anterior.

El que em diu sobre que és el recull d'un catàleg de programes sobre els ministeris, jo he cregut que era millor així per al seguiment mateix dels temes; a vostès els haurà anat molt millor poder-ho tenir ordenat per ministeris o per àrees de "directivitat" del país. Repetim, que tant al principi com al final hi ha les línies polítiques i, a dins de cada àrea, hi ha una definició de les línies polítiques sobre aquelles àrees; per tant, hi ha línies polítiques a cada lloc i es poden anar traduint amb els actes que hem fet.

Pel que fa al que vostè diu que tenia un color més lliberal abans. Segur. Jo vaig ser candidat aquí, l'any 93, al principi, i era un candidat estrictament del Partit Lliberal d'Andorra la Vella i d'Escaldes-Engordany. Ara sóc el candidat de la Unió Lliberal, que inclou totes les altres parròquies d'Andorra, excepte Encamp, amb vots a totes elles, tanmateix. A partir d'aquí, recollir propostes de vostès. Segur. El meu programa recull propostes que vostès han fet, però no perquè fossin exclusives, perquè també les havíem fet nosaltres, de vostès i dels altres grups de l'oposició, de l'altre grup de l'oposició en concret. I això sempre ha estat així. Jo tinc una llista feta per un bon col·laborador nostre que fa una explicació de les propostes coincidents de tots els programes. És a dir, no en el meu discurs programa sinó en aquest programa: aquests programes posant-los en paral·lel amb els altres tres; hi ha moltes coses que coincideixen. Jo els vaig dir a vostès, el dia del debat públic, els tres candidats i jo mateix, que el que era difícil era imaginar que les coses diferents dels tres programes de l'oposició poguessin, després de les eleccions, confluïr en un programa comú. Nosaltres ja el tenim aquí el programa comú, l'hem fet abans, i per això els electors van dir, bé, ells l'han fet abans i es comprometen a això. Ens comprometem a això i comprometem amb el que he dit aquí, i el que ha dit el company Antoni Martí, President del nostre grup.

Que és més realista, segurament que sí és més realista. El que també vull dir és que aquest, vostè m'ha dit que creia que no, que és l'últim acte electoral de la campanya electoral, la presentació del programa. Bé, és una figura. El que és segur és que les pròximes eleccions no comencen ara, i per a nosaltres segur que no començaran ara. Hi ha qui té tendència a començar les eleccions l'endemà mateix de les anteriors. Tampoc és així, crec que ara el que s'ha d'anar és per feina i de noves eleccions normalment en parlarem l'any 2000, d'eleccions

generals; hi haurà comunals entre mig. Per tant, crec que nosaltres comencem ara a governar amb el programa que tindrem.

M'ha tornat a criticar el fet que jo digués "dibuixar el projecte de país"; m'hi he ficat molt amb això de dibuixar, és amb aquesta manera d'explicar-ho, dibuixem el model de país. Bé, el país no és tan fàcil com per dibuixar-lo, es va fent, s'ha anat fent i, per tant, s'hi pot anar afegint tots els matisos que es vulguin des del moment que la Constitució marca quin és realment aquest model d'Estat i model de país, model de societat, també.

Quant als punts molt concrets que vostè ha analitzat, li recordo que vostè sap molt bé que la Llei tributària de la creació de les figures tributàries va quedar aprovada al final de la legislatura. Ja hi ha un marc clar i, a partir d'aquí, segons les opcions lliberals, presentarem les lleis tributàries o d'impostos que considerem més adients. Sempre tal com hem dit tots, pràcticament tots, per no dir-ho clarament tots, que a Andorra d'impostos, segons quins impostos directes, no té per què haver-n'hi, mentre que alguns ja hi són. No cal que ens obsessionem a dir que a Andorra no hi ha impostos directes, perquè ens enganyen els que diuen això, i ho diuen de fora, d'impostos directes n'hi ha alguns. Els apliquen casi sempre les corporacions locals, com és lògic, i pot continuar sent així, i un d'ells és l'impost sobre les transicions de béns immobles, que crec que gestionat conjuntament com s'ha fet amb el de la vinyeta de l'automòbil, tothom hi podria sortir guanyant, la claredat seria més gran, i no solament seria satisfet per les persones que, honestament, declaren als comuns la compravenda d'immobles, sinó també per les que no ho fan, perquè potser no ho saben o potser no volen. L'Estat, crec que és el que pot fer-ho, i ja vaig dir que després d'haver regulat el tema de les notaries per llei, proposada pel Govern, el següent pas és, precisament, utilitzar les notaries a partir d'ara per arribar a una recaptació més justa i més equitativa de la transmissió de béns immobles, que sincerament és una gran mancança d'aquest país des de fa molts anys. I hi estem tots d'acord sobre això.

Quant a les inversions prudentes, en fi, nosaltres les inversions que vam fer, ja ho dic, els resultats canten. No? El 23% més d'inversió en un any, malgrat reduir el dèficit.

Pel que fa al que ha parlat del recurs dels Cònsols, en fi, jo em guardaré d'opinar gaire sobre el seu contingut, perquè, la veritat, no el tinc encara i ni l'he analitzat. El que passa és que amb aquest tema hauríem de fer *mea culpa* potser tots, tots menys IDN, perdó, certament. Els altres grups polítics o partits polítics que som aquí, tots tenim en algun

Comú membres dels nostres mateixos grups, i això no vol dir que no podem discutir amb els nostres Cònsols, tots nosaltres, però tots, no solament els lliberals. És un tema que ens afecta a tots, i el resultat de tot això, ja veurem quin serà, però hi haurem de ser tots ficats, excepte IDN, novament, perquè IDN no té la responsabilitat a cap dels Comuns d'Andorra, de moment.

Pel que fa...

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Forné, perdoneu, us demano de no allargar-vos més.

El M. I. Sr. Marc Forné:

Perdoni, és veritat que hi ha un límit. Doncs, si em permet concloure.

Evidentment, no cito les paraules del company Martí, del President del Grup perquè no correspon que ens tirem flors mútuament. Ell ha dit el que pensa del nostre Grup, sobre les nostres idees, perquè són les mateixes, i ho hem fet conjuntament; per tant, m'estalvio d'agrair-li el que ell ha dit, que és el que tots nosaltres compartim i pensem.

El que voldria dir és que és un catàleg de bones intencions, ben segur que sí, no n'hi a cap de dolenta d'intenció, són bones, són bones intencions per al país, i no solament són intencions sinó que són realitzacions que s'estan fent en molts casos i que les acabarem de fer.

Que també hem incorporat propostes dels altres grups? Sí. I viceversa, segur, i viceversa també. Que és molt genèric el nostre programa? No, no és així, és més concret que molts altres que mai, fins i tot que el meu programa de l'any 94, al començament, quan era un programa sense cap possibilitat d'arribar a ser Govern a l'aquell moment, malgrat que, per la raó que sigui, per l'aluminosi, aquesta sí, que en aquell moment es va produir en aquella majoria de quinze, vam arribar haver de governar al cap de pocs mesos. Però no ho havíem pensat així, perquè creïem que avui dia aquí no hi hagués hagut d'haver aquest debat, avui encara hi hagués hagut d'haver el Cap de Govern que va ser elegit al començament del 94, la legislatura encara arribava fins al final d'aquest any.

Hem assumit el que hem hagut de fer. Ho hem fet amb voluntat de servei al país, continuarem fent-ho, i recullo i agraeixo la voluntat dels dos grups de l'oposició per donar-nos suport en els temes d'Estat, de la qual cosa no en dubtava, i molt particularment de l'AND el fet que la seva explicació ha estat més oberta que les altres, com és natural. El pes polític de cada grup polític dins de la Cambra acostuma a

portar una inversa proporció de voluntat conciliadora o, almenys conciliadora, i és així com ha de ser.

Per tant, Sr. Síndic, gràcies per la paciència que ha tingut amb mi i el temps que m'ha concedit, i a tots vostès.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies, Sr. Forné.

Doncs acabada la intervenció del candidat a Cap de Govern, s'obre un nou torn per cada Grup Parlamentari. Pel Grup Mixt passo la paraula al Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Gràcies, Sr. Síndic.

En primer lloc una breu referència a les paraules del Sr. Martí. Ens diu que el Sr. Forné és solidari, doncs, no en dubtàvem pas que el Sr. Forné sigui solidari. Potser el Sr. Martí mateix n'és de solidari, però no es tracta tant de les qualitats personals sinó de les polítiques concretes que pensen tirar endavant. Esperem que també tirin endavant polítiques de solidaritat.

Nosaltres, ja li ho he dit en el discurs, compartim totalment la reflexió que vostè va fer en el discurs del dia de la Constitució. El que passa és que aquest discurs, per nosaltres, potser arriba tard, perquè si l'hagués fet davant d'alguns dels mestres de l'Escola Andorrana, que potser no portaven vint-i-cinc anys però en portaven potser quinze o disset, doncs potser no hauria..., en fi, ens agrada que en tot cas ho vegi d'una altra manera.

Bé, pel que fa a les qüestions concretes, li agraïm la voluntat d'informació. Pel que fa al tema de l'habitatge, molt ràpidament, miri el tema de l'habitatge forma part del medallisme olímpic o polític d'aquesta Cambra. Tothom diu que van ser ells el que ho van fer, i no voldré jo estendre'm més en aquesta qüestió, tot i que cadascú d'acord amb la seva consciència sabrà el que va fer en relació amb aquest tema.

Ara jo no volia parlar del que es va fer o del que es va deixar de fer, sinó de si pensa fer alguna cosa a partir d'ara, i és evident que potser en el passat, etc., en fi, no vull tornar sobre el tema.

Pel que fa a la qüestió de l'equilibri pressupostari, miri, per mi hi ha tres qüestions, aquí: per una banda, l'obertura del sistema bancari; per una altra banda, l'equilibri pressupostari, i per l'altra banda, el marc tributari.

Ara actualment tenim un equilibri pressupostari, hi ha hagut equilibri pressupostari perquè hi havia una quantitat de diner, tres mil dos-cents cinquanta milions any, que era el resultat d'una certa situació. Si aquesta situació canvia i a la vegada volem mantenir l'equilibri pressupostari i a la vegada, doncs, hi ha d'haver o no hi ha d'haver ..., segons el desplegament de marc tributari, a mi em sembla que d'aquestes tres coses, simultàniament no s'aguanten les tres. Aquí alguna cosa falla.

Bé, finalment voldria fer una referència a vostè, fins i tot també al discurs programa, però també a la resposta. Ha obviat qualsevol referència al desplegament del títol segon de la Constitució, aquell que fa referència a drets i llibertats fonamentals. Per nosaltres, aquesta és una de les prioritats, el desplegament constitucional, també el respecte a l'Estat de dret. En la passada legislatura no sempre vostès han estat, al nostre entendre, prou atents respecte a la legalitat, i en tot cas ens agradaria que fos més atent i prestés més atenció al desenvolupament dels drets i llibertats fonamentals, que són dels ciutadans i que no els hi són atorgats sinó que són seus. Per tant, necessiten el seu desplegament perquè siguin efectius.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies, Sr. Mateu.

També pel Grup Mixt, passo la paraula al Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies, Sr. Síndic.

Sr. Forné, m'he apuntat cinc coses. La primera, això de la crispació i el canvi d'estil. A veure, jo en aquesta sala de crispació només n'he viscut una vegada l'any 1991, no n'he vist mai més de crispació en aquesta sala, i l'any 91 ni la provocava jo ni ningú dels que seuen curiosament en aquest costa, i més aviat jo personalment la patia, aquesta crispació. Però tot això és història. El Diari de Sessions de l'anterior legislatura, del 94 a finals del 96, demostra que el que vostè, aquí, ha intentat dir no es correspon amb la realitat. L'estil bo o dolent, doncs, és si fa o no fa el mateix. Donar la mà no és ara que li diguem que acceptarem la mà que vostè ens estén, quan vostè ens va demanar que li donéssim, en una situació difícil, vam venir i li vam donar. Després, durant la campanya, n'ha parlat vostè i no jo, doncs, semblava que se'ns recordava d'això. Per tant, jo això m'estimo més aparcar-ho.

Allò del Govern en funcions, diu que és la meua paraula, perdó, la meua opinió, doncs, sí. Però, a veure, molt hàbilment o no ens hem entès o molt hàbilment em fa dir el que no he dit. Jo he dit que el Govern en funcions és Govern en funcions fins a la nit que es proclamen els resultats electorals. És això el que he dit, no el que vostè ha interpretat que jo havia dit, que no és ben bé el mateix. Per tant, Deu me'n guard de pretendre que el país es quedés sense Govern durant tots aquests mesos, no ho he dit i el Diari de Sessions ho demostrarà. Però el que sí que he dit, i l'hi insisteixo, és que entenc que des del dia de les eleccions fins que es torna a instal·lar el nou Govern, per molt que la Constitució ho permeti, jo li he estat parlant de formes durant la meua intervenció, i a les formes em mantinc, és una qüestió de formes i de guardar les formes; la meua opinió és que s'haurien de guardar, i respecto la de vostè, i ja està. Jo no havia dit que no respectés la Constitució com també ha semblat contestar-me; no ho havia dit jo, això.

Tercera qüestió: el pressupost. A veure, el 23% d'inversió més. Molt bé, no m'ha contestat el que jo li he dit, mil cinc-cents milions de pessetes amb crèdits extraordinaris. Tinc la llista aquí, no cal que la llegim però la puc llegir. Per tant, el tema no era aquest; el tema és dir: escolti, si es fa un pressupost reflecteixi les obligacions acceptades pel Parlament; si es fa un pressupost i després al costat es fa tota una sèrie d'inversions, que no passen pel preceptiu procediment pressupostari, això a mi no em sembla normal, i també ho he dit.

Quart apartat, la taxa dels immobles. Molt hàbilment, també, després he de reconèixer que contestant el company Ladislau Baró, n'ha parlat més, però jo li he parlat d'una taxa que avui en dia apliquen alguns Comuns. M'ha sortit a parlar del bingo i de la taxa del bingo. Bé jo parlava d'una altra taxa, ja he contestat allà, però, és clar si hem de parlar dels ingressos tampoc ens n'ha parlat, i ens podria passar el mateix amb la taxa d'immobles: si la fem figurar al pressupost i després ens passa com amb la taxa de les residències passives o amb la taxa judicial, que la vam calcular malament, doncs, després els ingressos tampoc es corresponen amb les previsions.

I finalment societats tipus "C", les esmenes no van servir de gran cosa perquè només eren per una part de les execucions. Doncs les societats tipus "C", cadascú té la seva lliure opinió, però jo crec que coneixent una mica la qüestió, sabem tots que aquí no es faran societats tipus "C", de persones o empresaris de fora, si estan penalitzades fiscalment als països on els interessa treballar. Per tant, vostè té tot el dret de dir-me que serien viables, i jo em

mantinc -i millor que m'equivoqués- que no ho seran si no tenim els convenis de doble imposició.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies, Sr. Bartumeu.

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, passo la paraula al Sr. Ladislau Baró.

El M. I. Sr. Ladislau Baró:

Sí, Gràcies, Sr. Síndic.

Sr. Forné, d'acord, un discurs programa és un conjunt d'intencions però no només d'intencions. Evidentment, es dona per suposat que les intencions que planteja un candidat a Cap de Govern són bones, tot i que de vegades el criteri de bo o dolent, com vostè afirmava abans, doncs, també és relatiu o també és discutible. El que sí que és clar és que a cop d'intenció, només, no és governa, i en tot cas li volem reiterar, doncs, que ara arriba l'hora de traduir les paraules a fets i de recordar que no hi ha excuses relacionades amb la manca de suports parlamentaris o amb el fet de no tenir majoria absoluta.

Miri, d'altra banda, quan nosaltres li atribuïem ahir i avui que al seu discurs li falta contingut o nervi polític, al que ens referim és que no és el fet, precisament, que no sigui exhaustiu. Nosaltres trobem que recull força temes, potser se'n deixa algun. El que considerem és que és una mica dispers, i que en certa forma tracta tots els temes amb la mateixa intensitat, quan nosaltres hauríem preferit una gradació més forta de les principals prioritats. Sobretot en un tema que per nosaltres és cabdal, abans hem dit que parlar de política era parlar de diners, i amb tot el tema d'ingressos i d'inversions, ens hauria agradat, doncs, tenir propostes més concretes, inclús haver treballat amb alguna xifra i a la vegada haver tingut precisions molt més clares de calendari

De qualsevol forma, esperem que podrem aprofundir totes aquestes qüestions amb el futur debat pressupostari.

Un altre tema que considerem important, que vostè el tracta, però, sobre el qual, més que felicitar-los pel que diuen, els felicitem, que és bo en línies generals, els felicitem, en certa forma, pel canvi d'actitud que el Grup Lliberal ha anat tenint en relació amb aquest tema. Nosaltres recordem, fa uns anys que es qüestionava molt la política d'exterior, d'excessiva presència, doncs, que segurament ens estem passant en tot aquest àmbit. Aquestes eren unes crítiques,

eren unes observacions, que des de les files liberals, doncs, sentíem molt sovint, i per tant estem convençuts, ara, que és bo el canvi d'actitud, no de quan vostè escrivia a Tribuna, no sé de quantes dècades em parla, sinó que s'ha operat la metamorfosi, que s'ha operat en pocs anys en relació amb aquest tema. Potser és que de vegades, com deia el Sr. Forné, des de l'oposició o quan no s'està directament amb feines al Govern, es veuen les coses d'una manera, i quan s'està a Govern es veuen des d'una altra.

De totes formes, sobre aquest tema d'exterior sí que m'agradaria fer una última consideració. Jo abans he dit que m'agradava el fet que el programa lliberal, de la coalició lliberal, cada vegada tenia més dosis de realisme. El que passa és que, a la intervenció del Sr. Antoni Martí, hi ha hagut un moment que m'ha fet pensar si aquest realisme no era més aviat surrealisme, perquè quan ha fet unes al·lusions a la política de la cadira buida, em sembla que s'ha equivocat cronològicament, ha fet una confusió de calendari i devia estar parlant -potser el subconscient l'ha traït- parlant de surrealisme, devia estar parlant potser d'una política més directament vinculada amb l'acció liberal.

Bé, en tot cas, deixem-ho aquí, tampoc es tracta ara d'entrar en polèmiques excessives. M'agradaria sí, fer una advertència amable i cordial al ben nodrit Grup Lliberal, en el sentit de recordar una mica una tendència, que esperem que el Sr. Forné no tindrà més, que era la de precisar o necessitar els vots d'una majoria, doncs, únicament per ser investit i per aconseguir l'aprovació d'una política pressupostària. Perquè si ens atenim a l'experiència del dos últims anys, un cop tinguda aquesta majoria, moltes vegades semblava com si al Govern del Sr. Forné, li preocupés ben poc quin nivell de suport parlamentari tenia, i ara, doncs, fem una breu memòria, per exemple, de les mocions de reprovació, o de com va anar tot el tema les obres de la televisió.

Però, bé, això són històries del passat i no volem pas que això sigui un mal auguri de cara a la futura intervenció del Govern i, per tant, aconsellem a la majoria lliberal que sigui optimista en relació amb aquest sentit

I ja per acabar, doncs, agrair una vegada més, i amb tota sinceritat, la disposició bona al diàleg, al consens, a la concòrdia. Recordo un dia que el Sr. Forné ens deia: *no, això de consens és una paraula de fora, nosaltres hauríem de parlar de concòrdia*. Doncs, bé ... després han passat en temes puntuals de l'agenda política ... però, bé ... en tot cas, a la concòrdia, nosaltres li reiterem també la nostra disposició, a la concòrdia, al diàleg, al consens, i per part nostra, clar, això també és veritat, són

intencions, seves i nostres, haurem de fer que al llarg d'aquests quatre anys aquestes intencions es converteixin en fets.

Volem acabar, doncs, reiterant-li la nostra bona disposició al diàleg sobretot en els temes d'Estat, que també ens hi haurem de posar d'acord, però temps hi haurà per quins són exactament aquests temes, dits d'Estat.

Gràcies, Sr. Síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies, Sr. Baró.

Passo la paraula al Sr. Antoni Martí, pel Grup Lliberal.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Sí, Gràcies, Sr. Síndic.

Seré molt curt, ja gairebé les al·lusions hauria de ser el Cap de Govern i les hauria de contestar ell, però simplement i sent molt curt, agraeixo, doncs, públicament que el Sr. Vicenç Mateu digui que pensa que jo sóc una persona solidària, perquè això és el reflex, vist que sóc el President del Grup Lliberal, que moltes altres persones, i diré que la totalitat d'ells, també ho són. Això d'una part. I simplement dir-li al Sr. Ladislau Baró que, en fi, no m'havia equivocat massa amb el que es referia a la gran assistència que va tenir el Govern d'Andorra amb el seguiment del Tractat amb la Unió Europea, quant al Comitè Mixt. I vostè ja sap del que parlo i no cal allargar-se més.

I simplement acabar desitjant al futur Sr. Cap de Govern molt encert i repetir allò que he dit anteriorment, que des del Grup Lliberal ens esforçarem, doncs, evidentment a donar suport i el donarem a totes les polítiques que vostè engegui, i també dir als companys dels diferents Grups Parlamentaris que mirarem fins allà on sigui possible. He vist i he sentit que moltes de les proposicions que el Sr. Cap de Govern ha dit avui, eren proposicions que venien també de les vostres files; per tant, entenc que el consens, a més de buscar-lo, serà gairebé automàtic.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies, Sr. Martí.

Acabades les intervencions dels Grups Parlamentaris, dono novament les gràcies als Consellers i al candidat a Cap de Govern per les seves intervencions, i dono per finalitzat el debat.

Se suspèn la sessió fins a la una menys quart, hora en què es procedirà a la votació per a l'elecció del Cap de Govern.

(Són les 12.15 h)

(Es reprèn la sessió, són les 12.45 h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, reprenem la sessió per procedir a la votació. Abans, però, us recordo que la votació és oral per crida, cada conseller expressarà el nom del candidat o l'abstenció.

Sr. Secretari vulgueu començar, si us plau, la crida.

El Sr. Secretari General:

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : m'abstinc

M. I. Sr. Miquel Alís Font : m'abstinc

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sr. Marc Forné

M. I. Sra. Susagna Arasanz Serra : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : m'abstinc

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : m'abstinc

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : m'abstinc

M. I. Sr. Pere Cervós Cardona : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : m'abstinc

M. I. Sr. Simó Duró Coma : Sr. Marc Forné

M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols : m'abstinc

M. I. Sr. Marc Forné Molné : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Josep Garrallà Rossell : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Agustí Marfany Puyoles : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : m'abstinc

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Marc Pintat Forné : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Estanislau Sangrà Cardona : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sr. Marc Forné

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : m'abstinc

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : m'abstinc

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, Sr. Secretari, vulgueu anunciar el resultat de l'escrutini.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

18 vots per al Sr. Marc Forné Molné; 10 abstencions.

(Aplaudiments)

El M. I. Sr. Síndic General:

Doncs, a la vista dels resultats de la votació, i havent obtingut la majoria absoluta, proclamo Cap de Govern el Sr. Marc Forné Molné.

Permeteu-me que en nom del Consell General us feliciti per la vostra elecció.

S'aixeca la sessió.

(Aplaudiments)

(Són les 12.50 h)